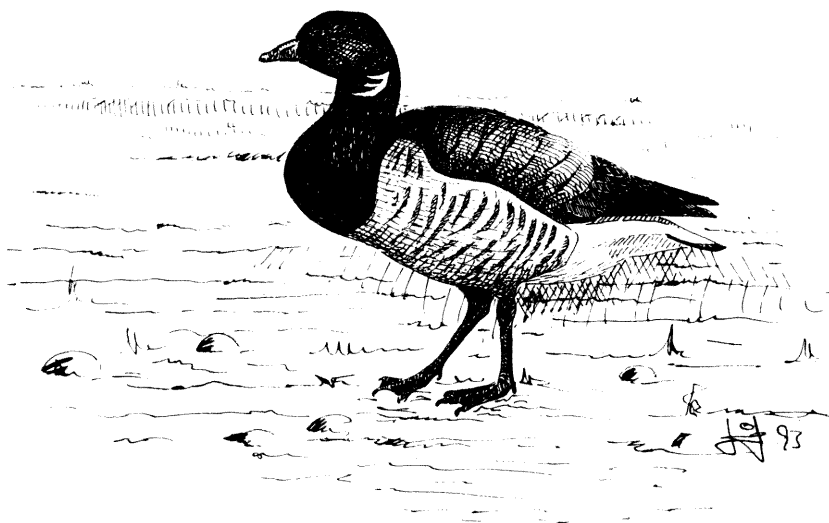

PIPLERKA

Årgang 23 - Nr. 1 1993

NORSK ORNITOLOGISK FORENING
avd. VEST-AGDER
- fylkets fuglevernforening

NORSK ORNITOLOGISK FORENING

*Avdeling Vest-Agder, fylkets fuglevernforening
Boks 475 - 4501 Mandal*

Redaktør:

*Runar Jåbekk
Leirvollen 11C
4500 Mandal
(043 - 61053)*

Piplerka kommer ut med 4 nummer i året, 3 ordinære, samtl årsrapporten til Lista O.S. Abonnementsprisen er 100 kroner for de tre ordinære numrene, og 150 kr for LOS rapporten i tillegg. Beløpet kan innbetales til bankgironummer 7319.05.08010, eller postgiro 0824.03.94341.

Piplerka trykkes i 400 eksemplarer. Annonseprisene er: Helseide 500 og halvside 250 kroner.

Aktuelle adresser:

NOF Kristiansand lokallag, boks 2112 Posebyen - 4602 Kristiansand

NOF Mandal lokallag, boks 196 - 4501 Mandal

NOF Lista lokallag, boks 171 - 4561 Vanse

*Lista Ornitologiske Stasjon, Lista fyr (043 - 97 588)
Boks 31, 4563 Borhaug*

LRSK Vest-Agder v/Tellef Vestøl, Mellombølgen 143 - 1157 Oslo

Carl A. Jacobsens minnefond:

*Fondet er opprettet i 1990 av Norsk Ornitologisk Forening Vest-Agder.
Statutter fås ved henvendelse til fylkesavdelingen. Fondskonto: 7319.09.56692.
Søknadsfrist 31. desember*

Forsiden: Ringgås (Leif E. Gabrielsen)

Leder

Ja, så er nok en årgang av Piplerka på vingene, den 23. i rekken, og med ny redaktør. Det er med blandede følelser jeg overtar roret etter Ole. Det skal godt gjøres å holde samme høye nivå på tidsskriftet som han har gjort de siste årene. På den annen side er det jo både morsomt og inspirerende å ta over på en tid da kvaliteten på Piplerka er på topp. Når alt kommer til alt er det jo dere medlemmers innsats som avgjør hvor bra Piplerka skal bli i årene som kommer.

All erfaring har vist at det er nærmest umulig å få gitt ut fire enkeltnummer årlig, ihvertfall om kvaliteten på det enkelte nummer skal være tilfredsstillende. 1991 er eneste året i historien da det er utgitt fire enkeltnummer. Det normale har vært to enkeltnummer og et dobbeltnummer. På bakgrunn av dette besluttet NOF avd. Vest-Agder på sitt årsmøte nylig at vi i framtiden skulle basere oss på tre ordinære Piplerker årlig. I tillegg vil årsrapporten fra Lista Ornitologiske Stasjon utkomme som et eget nummer av Piplerka. Medlemmene vil da få muligheten til å velge om de vil abonnere på alle fire numrene, eller kun de tre ordinære piplerkene.

Dette nummeret vil forhåpentligvis være ute i begynnelsen av april, omtrent på samme tid som LOS rapporten. Planen er deretter å få ut et nummer til før sommeren, samt et nummer på senhøsten. Slik det ser ut med stoff for øyeblikket burde dette gå bra. Som vanlig kommer stoffet i noen få rush, eg et slikt har det vært nå. Det betyr at

endel stoff som allerede er mottatt må ligge over til "sommernummeret". Det er likevel godt å ha bra med stoff nå, for erfaringen viser at skrivekløen blant medlemmene sjelden er plagsom utover våren!

For å lette arbeidet framover vil jeg oppfordre folk til å sende eventuelt stoff så fort de får det ferdig, og ikke vente til de antar det nærmer seg en utgivelse. Det ville også være bra med beskjeder om stoff det jobbes med, slik at det blir lettere å planlegge kommende nummer. Jeg vil også oppfordre folk til å sende inn bilder. Svarthvitt og fargebilder er best, men gode slides går også bra. Bildearkivet er for tiden nærmest tomt, og det er tidkrevende å måtte lete opp egnede bilder til nesten hver eneste artikkel.

Jeg satser på at Piplerka i framtiden vil inneholde omtrent samme type stoff som de siste årene, da jeg tror de fleste medlemmene er rimelig godt fornøyd med tidsskriftet vårt. Jeg satser på å få i gang en tradisjon fra tidligere tider, nemlig en presentasjon av alle nye førstefunn for fylket, eventuelt første hekkefunn. I utgangspunktet bør jo den aktuelle observatør skrive slike artikler, men der dette ikke blir gjort vil jeg forsøke å få andre til å ta oppgaven. Da det er blitt endel førstefunn siden sist dette ble gjennomført, er det vel noen og enhver som kan finne fram blyanten!

Runar Jåbekk
Mandal 8.3.93.

Ringgåsas status langs kysten Lista - Kristiansand i gammel og ny tid.

Av: Kåre Olsen

Vårtrekket av ringgås, *Branta bernicla* (eller gaul som arten oftest kalles lokalt) forbi sydspissen av Norge har vært kjent og påaktet i uminnelige tider. Amtmann Peder Holm beretter f.eks. i 1794 ganske inngående om de titusener av gaul som passerte Lista omkring "Urbani tider den 25. Maj hvert år".

I forbindelse med en internasjonal oppdatering av status for den lysbukede, vestlige underart *hrota*, har jeg gjennomgått endel litteratur av både eldre og yngre årgang. Gaulen og dens trekkforhold særlig i eldre tider, er nemlig flittig beskrevet i nesten samtlige bygdebøker om kommunene langs Sørlandskysten. Etterhvert kom jeg over så mange opplysninger og observasjoner også fra nyere tid at jeg fant å ville gi en samlet fremstilling av materialet. Kanskje også andre av Piplerkas lesere vil ha interesse av stoffet.

Vårtrekkets forløp.

Det var en vanlig oppfatning at ringgåsa om våren krysset over Skagerak fra vestkysten av Danmark. De fleste flokkene fikk landkjenning i skjærgården mellom Randesund og Mandal. Herfra fulgte flokkene den ytre skjærgård vestover. Etter at Lista var passert fjernet flokkene seg noe fra land på sin videre ferd nordover. Bare sjelden stoppet flokkene opp og rastet under vårtrekket.

Det ble iaktatt at værforholdene påvirket trekkforløpet. Ved vestlige/nordvestlige vinder, d.v.s. motvind, fløy de lavt over sjøen og nær kysten. Ved østlige vinder fløy flokkene høyere og lengre fra land. Disse iakttakelser fra 1700/1800 tallet stemmer

helt overens med observasjoner av trekkforløpet også i våre dager.

Høsttrekket.

Eldre litteratur nevner også et høsttrekk i november, men dette sies å ha adskillig mindre omfang enn vårtrekket. Til gjengjeld foregikk det gjennom et lengre tidsrom og med "hyppige og varige opphold underveis".

Ringgåsa som jaktobjekt i eldre tider.

Jakt på gaul har lange tradisjoner på Sørlandet. Særlig gjaldt dette om våren. Det anføres bl.a. at gaulen "er særdeles velsmakende og så utrolig fet at den får sprekker i huden ved at falde mot

havflaten" Gaulen ble ellers ansett for å være et vanskelig jaktobjekt under vårtrekket. Jakta ga sjelden det helt store utbyttet, selv om flokkene var tallrike. Iallfall enkelte steder, f.eks. i Mandals- og Sognetraktene, hadde jakta et litt eksklusivt tilsnitt og ble helst utøvet av det øvre lag i samfunnet. Fiskerne og kystbefolkningen ellers skjøt heller ikke skarv

Om høsten ble det også skutt endel gaul, men da var den mager og "lite spiseværdig" ifølge Holm.

Ringgås ble her til lands fredet fra jakt i 1934 (i tida 01.03. - 20.08.). Dette skjedde dog under høylytte protester. Bestanden var da sterkt redusert på grunn av overdrevet jakt i vinterkvarterene, samt at hovedføden - ålegress (*Zostera*) - nesten ble utryddet av en sykdom i 1930 årene.

Sterk bestandsreduksjon.

Svalbardbestanden av ringgås, som på 1700 tallet trolig var oppe i 250.000 fugl ble i 1946/47 beregnet til kun 4.000 ind. Denne dramatiske bestandsreduksjonen fortsatte utover på tross av fredning og reservatetableringer. I deler av 1970 årene var bestanden trolig nede i 2.000 ind.

Fra 1980 årene har bestanden heldigvis vist en gradvis, om enn svak, positiv utvikling, og er nå oppe i omkring 4.000 ind.

På grunn av de marginale hekkeforhold arten lever under, er imidlertid den del av populasjonen av underarten *hrota* som hekker på Svalbard og Franz Josefs Land fremdeles regnet som direkte truet.

Observasjoner av vårtrekk i "gamle dager".

Et par eldre observasjoner illustrerer godt hvor tallrik ringgåsbestanden som passerte sørlandskysten var "i gamle dager".

I sitt skrift fra 1794 beretter Peder Holm at det ved Lista pleide å passere 20 - 100 flokker hver dag i løpet av 10 -12 dager rundt 25.5. Antall fugler i hver flokk lå fra 20 til 700.

Omkring 1920 var vårtrekket forbi Lista ennå svært rikt. Lektor A. Vesthassel omtaler således "skarer på hundretusinder". Selv om dette nok er et adskillig overdrevent antall, sier det litt om hvor vanlig ringgås var i begynnelsen av 1900 tallet.

Ved Kneblingene i Mandals skjærgård oppgir gauljeger Johan Hegenander i 1918-20 at han så en enkelt flokk på ca 1000 fugl som fløy i 3 etasjer. Han oppgir videre å ha talt opptil 72 flokker med 50 - 60 fugl i hver flokk på en enkelt morgen.

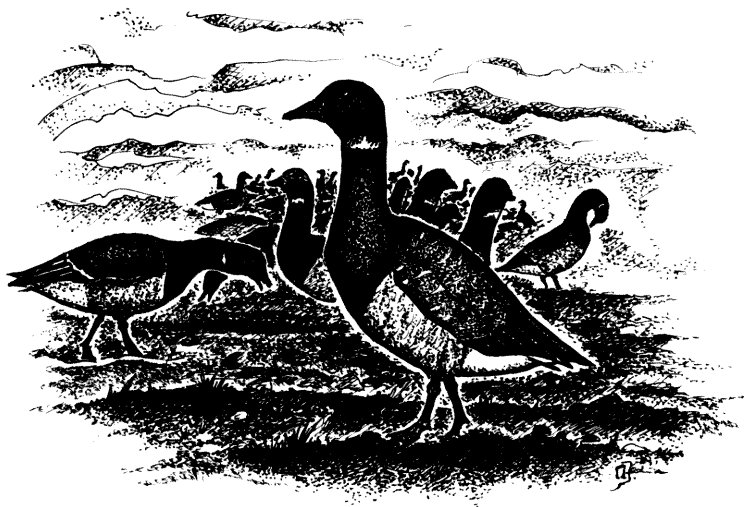
De siste gangene "pene" flokker ble sett i Mandalsdistriktet var i begynnelsen av 1940 årene. Ved Odd ble det da sett 3 - 4 flokker en morgen.

Tilfeldige observasjoner av ringgåstrekk siden 1950 årene.

I flere år etter krigen foreligger bare få opplysninger om vårtrekkende ringgjess på Sørlandet. I Mandalsdistriktet ble det dog i 1955 sett en flokk på ca 200 ind. På Lista ble det observert 7 NV trekkende ind. den 29.5.63. En gang i begynnelsen av 1970 årene ble det igjen sett flere småflokker ringgjess på nordtrekk, fra 20 - 100 ind. i hver flokk.

Siden 1970 ble det en økende ornitologisk feltaktivitet, særlig på Lista, men etterhvert også i Mandal og Kristiansandsområdet. Dette resulterte i en god del observasjoner etterhvert. På tross av at ringgåstrekk ble observert nesten årlig fra 1975 og utover, må disse observasjonene betraktes som tilfeldige. Hovedtrekket av ringgås om våren er

nemlig så konsentrert omkring noen få dager i tidsrommet 20.5 - 1.6., og avstanden fra kystlinja så væravhengig at trekket meget lett blir oversett. Nesten samtlige av de ringgjess som er observert om våren under slike forhold at bestemmelse av underart har vært mulig, har vist seg å tilhøre den lysbukete, vestlige underart *hrota*.

Ringgjess

(Tegning: Odd Jørgensen)

Følgende observasjoner er kjent siden midten av 1970 årene:

1975:	200 ind. trakk NW Rauna, Lista 25.5.
1977:	150 ind. trakk NW Rauna, Lista 8.5.
1979:	1 ind. trakk NW Kviljødden, Lista 6.5.
1980:	90 ind. trakk NW Havika, Lista 27.5.
1981:	14 ind. rastet ved Lista fyr 12.6.
1983:	925 ind. trakk W ved Flekkerøya, Kristiansand 28.5. 300 ind. ved Grønningen, Kristiansand ultimo mai. 2 ind. rastet Kviljødden, Lista 4-5.6.
1984:	1 ind. rastet Sånum, Mandal 14-15.4. 17 ind. trakk W Kvåsefjorden, Randesund 25.5. 6 ind. trakk W Kvåsefjorden, Randesund 27.5. 5 ind. trakk W Kvåsefjorden, Randesund 9.6.
1985:	45 ind. trakk NW ved Hidra, Flekkefjord 23.4. 2 ind. rastet Tjørvenet, Lista 16.5.
1986:	45 ind. trakk NW Hidra, Flekkefjord 23.4. 1 ind. trakk NW Lista fyr 27.4. 8 ind. trakk NW Tjøm, Lindesnes 8.6.
1987:	15 ind. trakk NW Nesheimstranda, Lista 23.5. 55 ind. trakk NW Lista fyr 30.05. 30 ind. trakk NW Lista fyr 31.5.
1988:	990 ind. trakk NW Tjørvenet, Lista 23.5.
1989:	100 ind. trakk NW Tjørvenet, Lista 22.5. 1 ind. rastet Nordhasselbukta, Lista 7.6.
1990:	1 ind. rastet Nordhasselbukta, Lista 5-7.4. 40 ind. trakk NW Lista fyr 19.5. 135 ind. trakk NW Lista fyr 23.5. 3 ind. trakk NW Lista fyr 24.5. 180 ind. trakk NW Lista fyr 28.5. 100 ind. trakk NW Lista fyr 29.5.

I 1991 og 1992 har det ved Lista Ornitologiske Stasjon vært nesten daglig dekning av vårtrekket av sjøfugl forbi Lista fyr. Vanligvis har det vært observert fra soloppgang og så lenge det har vært trekk av betydning. Disse systematiske tellingene har resultert i gode antall trekkende ringgjess.

1991:	15 ind. trakk NW Lista fyr 21.4.
	145 ind. - 2.5.
	26 ind. - 3.5.
	57 ind. - 10.5.
	3 ind. - 11.5.
	4 ind. - 25.5.
	2122 ind. - 26.5.
	1030 ind. - 29.5.
	80 ind. - 2.6.

Tilsammen 3.482 ind. Dette er nesten hele Svalbardpopulasjonen.

1992:	1 ind. trakk NW Lista fyr	13.4.
	2 ind. rastet Hanangervann	6-10.5. (østlig underart)
	37 ind. trakk NW Lista fyr	20.5.
	16 ind.	- 23.5.
	1200 ind.	- 26.5.
	70 ind.	- 27.5.
	4 ind.	- 28.5.
	22 ind.	- 29.5.
	1 ind. rastet	- 31.5.

Tilsammen 1.351 ind.

Observasjoner av sterkt forsinkede eller oversomrende ringgjess.

- 1983: 1 ind. Rauna, Lista 9.8.
 1986: ca 20 ind. trakk W Hellersøy, Mandal 21.6.
 20 ind. Ronekilen, Mandal 30.6.
 1989: 1 ind. rastet ved Lista fyr 26.6.
 1990: 6 ind. rastet Tjørveneset, Lista 27.6.
 1 ind. Rauna, Lista ca 20.7.
 1991: 1 ind. (*bernicla*) rastet Hagestrand, Lista 27.6.
 1992: 1 ind. (*hrota*) Rauna, Lista 13.6.

For observasjonene i 1983, 1986, 1989 og 1990 er underart ukjent.

I tiden 1-11.7.1991 rastet 1 ind. *Branta bernicla nigricans* i våtmarksområdet ved Lista fyr.

Observasjoner av høsttrekket i nyere tid.

Ringgåsa opptrer ganske fåtallig langs Sørlandskysten om høsten, flesteparten på Lista. Til gjengjeld stopper de gjerne opp noen dager på rasteplassene. Som regel ligger de i lune havbukter og beiter havsalat (*Ulva*) eller tarmgrønne (*Enteromorpha*). Enkelte har også hatt tilhold på gressmarker i tilknytning til ferskvann.

De fuglene som er blitt rasebestemt har nesten uten unntak vært mørkbukete individer, det vil si den østlige underart *bernicla*.

Følgende høstobservasjoner er kjent:

- 1953: 29 ind. trakk SE Lista fyr 18.10.
 30 ind. trakk SE Lista fyr 18.10.
 1959: 14 ind. trakk SE Lista fyr 4.10.
 1960: 1 ind. skutt Lista fyr primo august.
 1 ind. skutt Lista fyr 20.10.
 3 ind. rastet Slevdalsvann, Lista 9.11.
 1967: 1 ind. rastet ved Lista fyr 29.10.
 1969: 1 ind. rastet Nordhasselbukta 19.10.
 1972: 1 ind. rastet ved Lista fyr 17-20.9.

- 1973: 1 ind. skutt ved Lista fyr 3.10.
- 1974: 1 ind. rastet ved Lista fyr 13.10.
 1 ind. rastet ved Lista fyr 17.11.
 1 ind. rastet Tjørve, Lista 3.11.
 5 ind. rastet Udvår, Søgne september.
 2 ind. skutt Mehølen, Randesund 5.10.
 2 ind. skutt Langskjær, Randøya 5.10.
- 1976: 7 ind. rastet Nordhasselbukta, Lista 28.9. (vestlig underart).
 122 ind. trakk SE Borhaug 16.10.
 4 ind. rastet Einarsnes, Lista 24.10.
 5 ind. rastet Borhaug 30.10.
- 1978: 5 ind. rastet Steinodden, Lista 16.9.
 3 ind. rastet Borhaug 17.9.
 8 ind. rastet Steinodden, Lista 7.10.
- 1980: 2 juv. rastet ved Lista fyr 16.11.
- 1982: 1 juv. rastet Nesheimvann, Lista 25.9.
 6 ind. rastet Fugleviga, Lista 10.10. (3 ad. + 3 juv.).
 45 ind. rastet Lista fyr 17.10. (ad./juv.).
 5 ind. rastet Lista fyr 21.10.
 2 ind. rastet Lista fyr 31.10. (1 ad. + 1 juv.).
 4 ind. rastet Ronekilen, Mandal 24.10.
- 1984: 8 ind. rastet Steinodden, Lista 22.9.
 4 ind. Steinodden, Lista 28.9.
 1 ind. trakk W Kvåsefjorden, Randesund 29.9.
 1 ind. rastet Fugleviga, Lista 1.10.
 23 ind. rastet Steinodden, Lista 5.10.
 3 juv. rastet Lista fyr 14.10.
 1 juv. rastet Nesheimvann, Lista 10-17.11.
- 1985: 1 ind. trakk SE Hidra, Flekkefjord 27.8.
- 1986: 1 ind. rastet Lista fyr 9.11.
- 1987: 1 ind. trakk SE Steinodden, Lista 15.11.
- 1988: 2 ind. rastet Nordhasselbukta, Lista 1.10. (vestlig underart).
 22 ind. (6-7 juv.) rastet Nesheimvann, Lista 22.10.
 14 ind. (1 skutt) Fugleviga, Lista 23.10.
 20 ind. (5 skutt) Nesheimvann, Lista 23.10.
- 1989: 25 ind. rastet Kviljo. Lista primo november.
- 1990: 4 ind. trakk W Lista fyr 16.9.
 13 ind. trakk SE Lista fyr 3.10.
 1 ind. rastet Lista fyr 8.10.
 1 ind. rastet Lista fyr 21.10.
 1 ind. trakk SE Lista fyr 3.11.
- 1991: 62 ind. trakk SE Lista fyr 14.9.
 2 ind. rastet Lista fyr 23.10.
 1 juv. rastet Lista fyr 10.11.
- 1992: 95 ind. trakk SE Lista fyr 5.9.
 9 ind. trakk SE Lista fyr 25.9.
 56 ind. trakk SE Slevdalsvann, Lista 30.9.
 6 ind. rastet Nordhasselbukta, Lista 30.9.
 3 ind. rastet Lista fyr 3.10.

- 9 ind. (8 rastet og 1 trakk SE) Lista fyr 4.10.
- 5 ind. rastet Lista fyr 5.10.
- 17 ad. rastet Fugleviga, Lista 5.10.
- 8 ind. rastet Lista fyr 6-7.10.
- 11 ind rastet Fugleviga, Lista 8.10.
- 7 ind. rastet Fugleviga, Lista 9.10.
- 1 ind. rastet + 2 ind. funnet skutt Fugleviga, Lista 10.10.
- 4 ind. rastet Lista fyr 10-11.10.
- 8 ind. rastet Lista fyr 12-19.10.
- 12 ind. trakk SE Lista fyr 14.10.
- 90 ind. trakk SE Slevdalsvann, Lista 15.10.
- 2 ind. rastet Rauna. Lista 17.10.
- 2 ind. rastet Fugleviga, Lista 17.10. (muligens samme som på Rauna).
- 9 ind. rastet Lista fyr 20.10.
- 2 ind. trakk SE Lista fyr 25.10.

Som det går fram av ovenstående oversikt er det kun to observasjoner av underarten *hrota* under høsttrekket (28.9.76 og 1.10.88).

Overvintrende ringgjess.

Kun fem observasjoner er kjent:

- 1975: 1 ind. rastet Steinodden, Lista 19.12.
- 1976: 1 ind. rastet Lista fyr 3.12.
- 1991: 1 ind. (*hrota*) rastet Nordhasselbukta, Lista 17.3.
- 1 ind. (*hrota*) rastet Fugleviga, Lista 17.3.
- 1 ind. (*bernicla*) Hanangervann, Lista 5.12.

Takk til alle som på en eller annen måte har bidratt med observasjoner om ringgås.

Litteratur og kildehenvisning.

Peder Holm:	Forsøg til en beskrivelse om Lister og Mandals amter. Topographisk Journal for Norge. Niende Hefte. 1794.
Lektor Vesthassel:	"Litt om dyreliv og jagt på Lista". A. Berge. Lista. En bygdebok. 1926.
Michael K. Swales:	Ornitological observations from Lista 1953. Sterna nr. 14.
Gunnar Langhelle:	Ornitologiske observasjoner fra Lista i tiden 1969-71. Kristiansand Museums Årbok 1971.
Edvard K. Barth:	Trekk fra dyrelivet i Mandalsdistriktet i gammel og ny tid. Det tidligere Mandal Prestegjeld. 1969.

- Jostein Andreassen: Fuglelivet i Søgne-distriktet før og nå. Søgne før og nå. En bygdebok.
- Eldar Wrånes: Fugleliv i Randesund. Randesundsoka III. Bygda vår. 1985.
- Svein Haftorn: Norges fugler. 1971.
- Magnar Norderhaug: Svalbards fugler. 1989.
- Lista Orn. Stasjon: Årsrapporter 1990 og 1991.
- Piplerka: Medlemsblad for NOF avd. Vest-Agder. Årgang 1-22. 1971.1992.

Forfatterens adresse

Kåre Olsen
Brekne
4563 Borhaug

Rettelse!!!!

I forrige nummers oversikt over **vadertelling på Lista** ble det dessverre endel surr. Dette gjelder tellingene **21. og 22. sept.** For heilo og tundralo ble tallene feil, mens vipe falt helt ut. De riktige tallene er som følger:

Art	Lista strendene	Ferskvann	Myromr.	Dyrket mark	Totalt
Heilo	58	3	-	490	551
Tundralo	233	9	-	91	333
Vipe	3	173	45	726	947

Ringgåsa på Svalbard

-noen kommentarer til foregående artikkel

Av: Runar Jåbekk

Som Kåre nevner i sin artikkel, er den lysbukede bestanden av ringgås anslått til ca 4.000 individer, etter å ha vært nede i under 2.000 individer omkring 1970. Denne underarten (*B.b.hrota*) er altså en fellesbestand mellom Svalbard og Frans Josefs Land.

Ringgåsa er den av gåseartene på Svalbard man vet minst om. Bestandsanslagene bygger kun på tellinger i vinterkvarteret i Danmark og England. Hvor stor del av bestanden som hekker på Svalbard er ukjent.

Hekkende ringgjess er funnet i de fleste områder langs kysten av Svalbard siden 1970. Likevel er det kun et område der det er noen bestand å snakke om, nemlig Tusenøyene sørøst på Svalbard. De andre funnene har stort sett vært spredte par. Det er godt mulig at det finnes ukjente hekkeområder for arten i nordlige eller østlige deler av Svalbard.

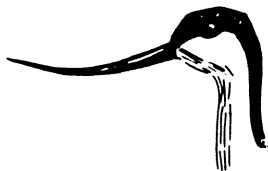
Langs vestkysten av Svalbard finnes det en rekke øyer og holmer med hekkende gjess (mest hvitkinngjess) og ærfugl, de fleste vernet som naturreservater. Her hekket det endel par med ringgjess for 10-20 år siden. Under en grundig registrering i de fleste av disse reservatene sommeren 1992 ble det ikke funnet noen par med ringgjess. Det er spekulert i om denne tilbakegangen skyldes den kraftige økningen av hvitkinngåsbestanden i disse områdene.

Danske forskere har studert ringgåsbestanden på Tusenøyene i flere år. De har også foretatt grundige registreringer i vinteroppholdsstedene. Registreringer på Tusenøyene har vist at ungeproduksjonen varierer meget fra år til år, og at den viktigste predatoren faktisk er isbjørn!

Tusenøyene ligger slik lokalisert at driviskanten om sommeren enkelte år når ned til øyene, mens den andre år ligger lenger nord. Det er jo nettopp langs driviskanten man finner de fleste isbjørnene. Danskene har observert isbjørner som "systematisk" har gått over øyer og spist egg av ærfugl og gjess. Det har faktisk vist seg at det er en klar sammenheng mellom iskantens beliggenhet øst for Svalbard, og andelen ungfugler av ringgjess i overvintringsområdene!

Det kan jo være noe å tenke på at en økning av isbjørnbestanden kanskje har medvirket til å forhindre vekst i ringgåsbestanden på Svalbard.

Nytt fra LRSK - Vest-Agder

Av: Tellef Barøy Vestøl

Denne rapporten tar for seg godkjente observasjoner fra Vest-Agder, fram til og med 1991. En del observasjoner fra 1991 ble sendt inn for sent til å bli med i denne rapporten, og vil bli publisert sammen med 1992-observasjonene i et senere nummer av Piplerka.

Rapporteringsiveren er nå større enn på lenge, og mange saker er ute til vurdering i komiteen. For å unngå at LRSK-arbeidet skal hope seg opp i januar/februar, er det viktig at observasjoner som skal godkjennes sendes inn så fort som mulig. Da kan LRSK gjøre unna det meste av arbeidet med godkjenningstypene før nyttårsrushet med rapporteringsarter setter inn, og årsrapporten i Piplerka kan publiseres tidlig.

Noen observasjoner sendes inn uten vedlagt dokumentasjon, selv om den finnes. Vi vil bli svært glad hvis dokumentasjonen alltid ble sendt inn. Særlig bilder er med på å redusere behandlingstida for sakene, og gjør det ekstra trivelig å bla i sakspapirene. Så send inn bilder hvis du har, også bilder som er uskarpe og/eller feilekspnerte. Behold de beste selv, og send resten til LRSK. Og hvis du bare har et eneste bilde, så ta gjerne en papirkopi og send den. Det koster noen kroner, men så slipper du å bekymre deg for om du får det igjen.

LRSK's adresse:

**LRSK Vest-Agder
v/Tellef Barøy Vestøl
Mellombølgen 143
1157 OSLO
Tlf. 22 29 29 40**

GULNEBBLOM

- 1 ind Lista fyr, Farsund 23.05 1991 (NHL,FJØ)
- 1 ind Lista fyr, Farsund 01.06 1991 (NHL,BOT)
- 1 1k+ Lista fyr, Farsund 11.10 1991 (PØG)
- 2 ind Lista fyr, Farsund 02.11 1991 (PØG)

GRÅLIRE

- 1 ind Lista fyr, Farsund 07.10 1991 (PØG,RJÅ)

HAVLIRE

- 1 ind Steinodden, Farsund 28.07 1989 (AHQ,HØY,IJØ)
- 2 3k+ Lista fyr, Farsund 25.04 1991 (GGR)

HAVSVALE

- 1 2k+ Slettingen, Mandal 27.07 1990 (IHI m/fl)
- 2 2k+ Lista fyr, Farsund 03.08 1991 (JER,TEH,RJÅ,NHL,PØG)
- 4 ind Lista fyr, Farsund 14-15.08 1991 (PØG,JER,NHL m/fl)
- 1 2k+ Lista fyr, Farsund 02.09 1991 (JER)

STORMSVALE

- 1 2k+ Lista fyr, Farsund 25.07 1991* (IFL,GGU,MHE,KBE,NHL,JER)

SNADDERAND

- 1 par Fuglevika, Farsund 28.04 1989 (KSO)
- 2-4 ind Vågsvollvåien 15-16.05 1990 (JER,TOH,NHL)

STELLERAND

- 1 ad M Steinodden, Farsund 12.01 - 07.04 1991 (AHQ,RJÅ,JER m/fl)

VEPSEVÅK

- 1 imm Mønstermyr, Flekkefjord 22.09 1990 (GRI,GHO)

SIVHAUK L

- 1 2k+F Buane, Kristiansand 13.04 1991 (KBL)

LERKEFALK

- 1 2k Lista fyr, Farsund 16.05 1991 (JER,NHL)
- 1 ind Øvrebyen, Mandal 28.06 1991 (OBR)
- 1 1k Lista fyr, Farsund 19.08 1991 (JER)

IAKTFALK

- 1 1k F Bauskje, Farsund 19.10 1991 (KSO)

VANDREFALK

- 1 ad Tjørveneset, Farsund 28.07 1989 (AHQ,HØY,IJØ)
- 1 2k+ Kviljoødden, Farsund 29.09 1990 (RLO,JGR)
- 1 1k Rauna/Kviljosanden, Farsund 17-18.08 1991 (KSO)
- 1 ind Ljosland, Åseral 20.09 1991 (PHP)
- 1 1k+ Kviljo, Farsund 22.09 1991 (KSO)
- 1 1k+M Tjørveneset, Farsund 27.09 1991 (KSO)
- 1 1k+F Slevedalsvann, Farsund 28.09 1991 (KSO)

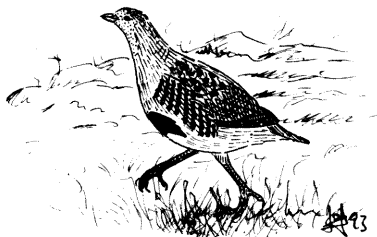
RAPPHØNE

1 2k+M Gunnarsmyr, Farsund 07.06 1991 (BEH)

MYRRIKSE

1 2k+ Slevelandsvann, Farsund 11.07 1991 (BEH)

1 1k+ Gunnarsmyr, Farsund 06.10 1991 (TEH)

DVERGLO

1 par m/2 pull Kongevoldsvann, Flekkefjord våren 1991 (KSO,KOL,GRI)

2 ind Lista fyr, Farsund 30.07 1991 (PØG)

TEMMINCKSNIPE

2 1k+ Lista fyr, Farsund 30.07 1991 (PØG)

FIELLMYRLØPER

2 ind Lista fyr, Farsund 04.08 1991 (NHL)

KVARTBEKKASIN

1 ind Torpmarka, Farsund 25.03 1990 (NOF/LI)

1 ind Vågsvollvåien, Farsund 06.10 1990 (KSO)

1 ind Havika, Farsund 27.10 1990 (KSO)

3-5 1k+ Steinodden, Farsund 06.10 1991 (KOL,KSO)

DOBBELTBEEKKASIN

1 2k+ Lista fyr, Farsund 21.04 1991 (AGR,GGR)

1 ind Lista fyr, Farsund 06.07 1991 (PØG,JER)

1 ind Lista fyr, Farsund 26.07 1991 (PØG)

1 ind Slevelandsvann, Farsund 28.09 1991 (BEH)

DVERGMÅKE

1 1k Lista fyr, Farsund 03.11 1991 (TRS)

GRØNLANDSMÅKE

1 2k og 1 3k Abelsnes, Flekkefjord 22.12 1990 - 27.01 1991 (GRI)

SVARTTERNE

1 2k+ Tjørveneset, Farsund 25.06 1990 (TOH)

POLARJO

1 ad Lista fyr, Farsund 10.05 1991 (JER,AGR,GGR,BOT)

FJELLJO

1 1k Eiebrekk, Mandal 15.10 1989 (DDR)

1 ind Lista fyr, Farsund 20.05 1991 (JER)

SNØUGLE

1 ind Nordhasselbukta, Farsund 08.01 1990 (KSO)¹

HÆRFUGL

1 ind Øvre Egeland, Kvinesdal 11.11 1991 (IKO)

TARTARPIPLERKE

1 1k+ Lista fyr, Farsund 29.09 1991 (JER)

2 1k+ Lista fyr, Farsund 14.10 1991 (JER,PØG)

LAPPIPLERKE

1 ad Kviljo, Farsund 28.07 1989 (AHQ,HØY,IJØ)

1 2k+ Mønstermyr, Flekkefjord 14.07 1990 (AGR,PØG)

SVARTRØDSTJERT

1 ad M Nordhassel, Farsund 20.04 1987 (AHQ,GKY,IFL)

1 1k+ Lista fyr, Farsund 17.10 1990 (TEH)

HAUKSANGER

1 1k Lista fyr, Farsund 09.08 1991 (NHL)

1 1k Slevedalsvann, Farsund 25.08 1991 (NHL)

2 1k Slevedalsvann, Farsund 06.09 1991* (BEH)

1 1k Slevedalsvann, Farsund 19.09 1991 (NHL)

HORTULAN

1 1k Slevedalsvann, Farsund 06.09 1991 (BEH,MBE)

1 ind Slevedalsvann, Farsund 17.09 1991 (NHL)

¹ Det ble visstnok sett 2 snøugler på Vest-Lista primo januar 1990, men bare denne ene er rapportert til LRSK.

VIERSPURV

1 2k+M Ullerøy, Farsund 21.05 1983 (BEH,NHL)

1 1k M Slevedalsvann, Farsund 21.09 1991* (BEH,NHL)

DVERGSPURV

1 1k+ Lista fyr, Farsund 28.09 1991* (PØG)

1 ind Slevdalsvann, Farsund 09.10 1991* (TOH)

1 ind Lista fyr, Farsund 06.11 1991 (PØG)

Observatører:

AGR - Atle Grimsby
 AHQ - Atle H. Qvale
 BEH - Bjørn E. Hellang
 BOT - Bjørn Olav Tveit
 DDR - David Drangslund
 FJØ - Finn Jørgensen
 GGU - Gunnar Gundersen
 GGR - Geir Grimsby
 GHO - G. Hogstad
 GKY - Gordon K. York
 GRI - Grimsbybrødrene
 HØY - Hilde Øyan
 IFL - Inge Flesjå
 IHI - Ivar Hille
 IJØ - Ingar Jostein Øyen
 IKO - Inge Konsmo
 JER - Jan Erik Røer
 JGR - John Grønning
 KBE - Kjetil Bekkeli
 KBL - Kjell Blandhol
 KGR - Kjell Grimsby
 KOL - Kåre Olsen
 KSO - Knut Sigbjørn Olsen
 MBE - Marton Berntsen
 MHE - Morten Helberg

NHL - Nils Helge Lorentzen
 OBR - Ole Aa. Brattfjord
 PHP - Per Harald Pedersen
 PØG - Per Øyvind Grimsby
 RJÅ - Runar Jåbekk
 RLO - Roald Lomeland
 SGR - Svein Grimsby
 TEH - Tor Egil Høgsås
 TRS - Tommy R. Stølen

**Rettelse til LRSK-rapporten for
1989 (Piplerka 1-91)**

Side 5:

Stellerand: 1 par Steinodden, Farsund
 17.2 skal være **1990**.

Observasjonen er dermed den samme
 som er publisert i rapporten for
 1990, 1 par Sevika, Steinodden
 07.01 til 28.04 1990. (Piplerka 1-92
 s 4)

Godkjente saker fra NSKF

Observasjonene presenteres etter LRSK-saksnummer. En * betyr at belegg foreligger.

175/88 Gransanger underart P.c.tristis *

1 1K+ Skarpenes, Flekkefjord 17.10.88. Atle Grimsby.

132/89 Storlire

1 1K+ Kvaasefjorden, Kristiansand 30.8.89. Roy E. Fredriksen, Sven Rislåa og Kurt Solvik. *Funn nr. 6 i Vest-Agder.*

66/90 Fuglekongesanger *

1 1K+ fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 7.10.89. Jan Erik Røer og Nils H. Lorentzen. *Funn nr. 2 i Vest-Agder.*

166/90 Aftenfalk

1 1k Mønstermyr, Flekkefjord 10.9.90. Atle Grimsby og Svein Grimsby. *Funn nr. 11 i Vest-Agder.*

168/90 Aftenfalk

1 1K Mønstermyr, Flekkefjord 29.8.90. Per Ø. Grimsby og Svein Grimsby. *Funn nr. 10 i Vest-Agder.*

169/90 Glente

1 1K+ Mønstermyr, Flekkefjord 26.8.90. Atle Grimsby og Kjell Grimsby. *Funn nr. 12 i Vest-Agder.*

171/90 Sørblesand

1 2K+ ♂ Sævika, Steinodden, Farsund 20.7.89. Kåre Olsen og Tor A. Olsen. **Funnet plasseres på B-listen.**

173/90 Ørkensteinskvett *

1 2K+ ♂ Steinodden, Farsund 27.3.89. Kåre Olsen og Knut S. Olsen. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 2 i Norge.*

174/90 Bieter

1 2K+ Borhaug, Farsund 25.6.89. Tønnes E. Tønnesen. *Funn nr. 4 i Vest-Agder.*

*Ørkensteiskvett på Steinodden, Lista 27.3.89.
(Foto: Kåre Olsen)*

175/90 Alaskasnipe *

1 2K+ Nordhasselbukta, Farsund 18-26.7.89. Kåre, Knut S. og Tor A. Olsen og Nils H. Lorentzen. *Første funn i Vest-Agder.*

176/90 Svartglente

1 2K+ Einarsneset, Farsund 2.3.90. Kåre Olsen. *Funn nr. 7 i Vest-Agder.*

177/90 Aftenfalk

1 1K Jåbekk, Mandal 17.10.89. Tor Egil Høgsås og Runar Jåbekk. *Funn nr. 8 i Vest-Agder.*

178/90 Aftenfalk

1 3K+ ♂ Tjørveneset, Farsund 17.8.88. Tor Egil Høgsås og Geir Hundstad. *Funn nr. 7 i Vest-Agder.*

179/90 Svartglente

1 1K+ Jåbekk, Mandal 21.8.89. Runar Jåbekk. *Funn nr. 6 i Vest-Agder.*

181/90 Sitronerle

1 2K+ ♂ Jåbekk, Mandal 14.10.89. Runar Jåbekk. *Funn nr. 2 i Vest-Agder.*

183/90 Glente

1 1K+ Lista fyr, Farsund 3.9.89. Bård Bredeesen. *Funn nr. 11 i Vest-Agder.*

184/90 Amursvale *

1 2K+ Skjebstad, Mandal 2.6.89. David Drangslund. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 8 i Norge.*

186/90 Gråsisik, underart C.f.cabaret H

1 par + 7 juv Skarpenes, Flekkefjord 6.6 - 20.8.89. Svein Grimsby m.fl.

187/90 Hvitvingesvartterne *

1 2K+ Tjørveneset, Farsund 24.7.88. Gunnar Gundersen, Nils H. Lorentzen m.fl. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 11 i Norge.*

*Hvitvingesvartterne Tjørveneset, Lista 24.7.88.
(Foto: Gunnar Gundersen)*

188/90 Rødtoppfuglekonge *

1 2K+ ♂ fanget og ringmerket Ullerøy, Farsund 31.3 - 2.4.83. Bjørn Erik Hellang, Nils H. Lorentzen m.l. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 30 i Norge.*

190/90 Glente

1 1K+ Borhaug, Farsund 27.8.89. Jan Erik Røer og Kåre Olsen. *Funn nr. 10 i Vest-Agder.*

1/91 Glente *

1 2K+ Lista fyr 28.5.91. Magne Klann, Jan E. Røer, Bjørn O. Tveit og Nils H. Lorentzen. *Funn nr. 14 i Vest-Agder.*

9/91 Østsanger *

1 1K+ fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 27-29.8.90. Jan Erik Røer og Nils H. Lorentzen. *Funn nr. 3 i Vest-Agder.*

16/91 Halsbåndparakitt

1 3K+ ♂ Lista, Farsund 10.5 - 8.11.90. Jan Erik Røer, Nils H. Lorentzen m.fl. **Funnet plasseres på B-listen.**

18/91 Aftenfalk

1 2K ♀ Lista fyr, Farsund 10-11.6.90. Nils H. Lorentzen og Jan Erik Røer. *Funn nr. 9 i Vest-Agder.*

23/91 Skjeggmeis

4 ind. Lista fyr, Farsund 30.9.90. Jan Erik Røer, Bjørn E. Paulsen m.fl. *Første funn i Vest-Agder.*

24/91 Middelhavsspurv *

1 2K+ ♂ fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 21.7.90. Jan Erik Røer, Knut S. Olsen og Nils H. Lorentzen. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 2 i Norge.*

25/91 Åkersanger *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 19.10.90. Bjørn Erik Hellang og Jan Erik Røer. *Første funn i Vest-Agder og Norge.*

26/91 Ubestemt albatross

1 2K+ Lista fyr, Farsund 2.11.90. Jan Erik Røer.

27/91 Skjeggmeis

2 ♂♂ og 3 ♀♀ Lista fyr, Farsund 4.11.90. Jan Erik Røer, Heidi Jülke og Else Waage. *Funn nr. 2 i Vest-Agder.*

28/91 Sabinemåke

1 1K Lista fyr, Farsund 1.11.90. Jan Erik Røer. *Funn nr. 3 i Vest-Agder.*

42/91 Vannsanger *

1 1K fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 12.8.90. Nils H. Lorentzen. *Funn nr. 3 i Vest-Agder, og nr. 7 i Norge.*

74/91 Bieter

1 2K+ Lista fyr, Farsund 29.5.90. Nils H. Lorentzen. *Funn nr. 5 i Vest-Agder.*

1/92 Sitronerle *

1 1K Nordhasselbukta, Farsund 7.8.91. Håkon Heggland, Arne Heggland og Kjetil Johannessen. *Funn nr. 3 i Vest-Agder.*

3/92 "Stenghauk"

1 2K+ Steinodden, Farsund 10.6.90. Jan Erik Røer og Nils H. Lorentzen.

4/92 Bieter

1 2K+ Slevdalsvann, Farsund 13.7.90. Jan Kåre Næss. *Funn nr. 6 i Vest-Agder.*

5/92 Kornspurv

1 1K+ Jåbekk, Mandal 19.10.90. Tor E. Høgsås og Ole Aa. Brattfjord. *Funn nr. 7 i Vest-Agder, og nr 20 i Norge etter 1940.*

7/92 Svartehavsmåke

1 3K Vågsvollvåien, Farsund 23.4.91. Atle Grimsby. *Funn nr. 2 i Vest-Agder.*

8/92 Havlire, underart P.p.mauretanicus

1 2K+ Lista fyr, Farsund 9.5.91. Geir S. Grimsby. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 5 i Norge.*

9/92 Dverglerke *

1 2K+ Steinodden, Farsund 6. og 8.7.91. Atle Grimsby, Per Ø. Grimsby m.fl. *Funn nr. 3 i Vest-Agder, og nr. 23 i Norge.*

10/92 (+ 144/92) Pungmeis H *

Min. 1 ad. observert + 2 juv. fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 21-29.7.91. Bjørn E. Hellang, Knut S. Olsen, Runar Jåbekk m.fl. *Første funn i Vest-Agder, og 4. funn i Norge.*

45/92 Silkehegre *

1 2K+ Kvarenes, Kristiansand 6-8.5.92. Arvid Kvarenes og Sverre Berhus. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 13 i Norge.*

46/92 Tundrapierke *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 21.9.91. Tor Oddvar Hansen. *Første funn i Vest-Agder, og 2. funn i Norge.*

47/92 Vannsanger *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 9.8.91. Bjørn E. Hellang og Runar Jåbekk. *Funn nr. 4 i Vest-Agder, og nr. 8 i Norge.*

Tundrapierke, fanget og ringmerket i Slevdalsvannet, Lista 21.9.91.

(Foto: Tor Oddvar Hansen)

48/92 Steppebruntrost *

1 2K ♂ Groda, Farsund 15-20.4.92. Inge Flesjå, Gunnar Gundersen m.fl. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 6 i Norge.*

61/92 Brilleand *

1 2-4K Nordhasselbukta, Farsund 18.11.90 - 25.3.91 og 24.11.91 - 9.5.92. Knut S. Olsen m.fl. *Funn nr. 2 i Vest-Agder.*

62/92 Glente *

1 2K+ Borhaug, Farsund 27.2.91. Atle H. Qvale og Runar Jåbekk. *Funn nr. 13 i Vest-Agder.*

63/92 Hvitkinnsvarterne

1 1K Steinodden, Farsund 25.9.91. Per Øyvind Grimsby. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 4 i Norge.*

64/92 Vannsanger *

1 1K fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 26.9.91. Per Øyvind Grimsby og Jan Erik Røer. *Funn nr. 5 i Vest-Agder og nr. 9 i Norge.*

66/92 Skjeggmeis

1 ♂ + 1 ♀ Slevdalsvann, Farsund 24.11.91. Knut S. Olsen og Kåre Olsen. *Funn nr. 3 i Vest-Agder.*

129/92 Svartand X Sjøorre hybrid

1 1K+ Steinodden, Farsund 24.10.90. Nils H. Lorentzen.

131/92 Svartehavsmåke

1 ad. Steinodden, Farsund 25.9.1952. M. J. M. Larkin og Ian C. T. Nisbet. *Første funn av arten i Vest-Agder og Norge.*

132/92 Trostesanger

1 2K+ Hanangervann, Farsund 2.6.91. Inge Flesjå, Gunnar Gundersen m.fj. *Funn nr. 5 i Vest-Agder.*

133/92 Trostesanger

1 2K+ Skogsfjorden, Mandal ca 14 dager primo juni 1991. Gunnar Gundersen, Inge Flesjå m.fl. *Funn nr. 6 i Vest-Agder.*

134/92 Markpiplerke *

1 2K+ fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 5.6.92. Nils H. Lorentzen. *Funn nr. 5 i Vest-Agder, og funn nr. 32 i Norge.*

135/92 Triel *

1 2K+ Jåbekk, Mandal 22-25.6.92. Inge Flesjå, Gunnar Gundersen, Tor O. Hansen m.fl. *Funn nr 3 i Vest-Agder og nr. 6 i Norge.*

*Triel Jåbekk, Mandal
22-25.6.92.
(Foto: Tor O. Hansen)*

136/92 Starrsanger *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 14-15.9.92. Nils H. Lorentzen, Jan K. Skjelnes m.fl. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 4 i Norge.*

137/92 Trostesanger *

1 2K+ fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 13.8, og kontrollert 4.9.92. David Drangslund, Nils H. Lorentzen, Knut S. Olsen m.fl. *Funn nr. 7 i Vest-Agder.*

138/92 Vannsanger *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 3.8.92. Nils H. Lorentzen m.fl. *Funn nr. 6 i Vest-Agder og nr. 10 i Norge.*

139/92 Vannsanger *

3 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 29.8.92. Nils H. Lorentzen og Jan K. Skjelnes. *Funn nr. 7 i Vest-Agder og nr. 11 i Norge.*

140/92 Østsanger *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 4.9.92. Nils H. Lorentzen, David Drangslund og Jan K. Skjelnes. *Funn nr. 4 i Vest-Agder.*

141/92 Brunsanger *

1 1K fanget og ringmerket Slevdalsvann, Farsund 7.10.92. Nils H. Lorentzen m.fl. *Første funn i Vest-Agder, og funn nr. 3 i Norge.*

143/92 Rosenstær *

1 1K fanget og ringmerket Lista fyr, Farsund 4-10.10.92. Jan K. Skjelnes, Nils H. Lorentzen m.fl. *Funn nr. 2 i Vest-Agder, og funn nr. 45 i Norge.*

*Rosenstær 1K Lista fyr 4-10.10.92.
(Foto: Nils H. Lorentzen)*

Ikke godkjente saker fra NSKF

170/88 Hvithodespurv (**)

1 ♀ Ime, Mandal 5-24.12.88.

183/88 Hvithodespurv (**)

1 ♀ Ime, Mandal 13-20.3.88.

136/89 Beringlo

1 1K+ Flekkerøya, Kristiansand 18.8.89.

140/89 Enghauk

1 1K+ ♀ Nylund, Lindesnes 28.9.89. Godkjent som "stenghauk".

65/90 Fuglekongesanger

1 1K+ Lista fyr, Farsund 6.10.89.

67/90 Fuglekongesanger

1 1K+ Lista fyr, Farsund 12.10.89.

170/90 Sibirpiplerke

1 1K+ Mønstermyr, Flekkefjord 14.10.90.

172/90 Aftenfalk

1 1K Tjørve, Farsund 10.9.89.

180/90 Hvithodespurv ()**

1 ♀ Jåbekk, Mandal 20.2 - 4.3.89.

182/90 Ubestemt trostefugl

1 1K+ Kjosbukta, Kristiansand 31.10.90.

185/90 Aftenfalk/Lerkefalk

1-3 ind. Lista fyr, Farsund 27.8.89.

189/90 Rødhalsgås

1 2K+ Kirkehavn, Hidra, Flekkefjord 22.7.89.

2/92 Mongolpiplerke

1 2K Nordhasselbukta, Lista, Farsund 2-10.3.91.

6/92 Gråspurv X Pilfink hybrid

1 1K+ Borhaug, Farsund 1.4.91.

20/92 Fuglekongesanger

2 1K+ Lista fyr, Farsund 2.11.91.

65/92 Møller, underart S.c.blythi

1 1K Slevdalsvann, Lista 28.9.91.

130/92 Brunfluesnapper

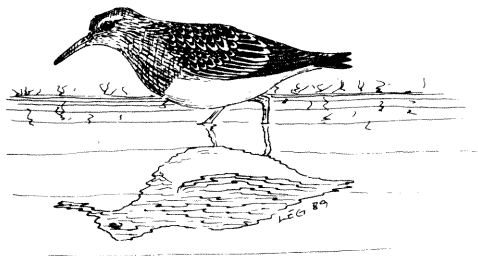
1 1K+ Lista fyr, Farsund 24.9.1951.

(**): Alle observasjonene dreier seg om samme individ, som ble fanget, ringmerket og fotografert. NSKF mener fuglen muligens er en hybrid Gulspurv X Hvithodespurv *Emberiza citrinella* X *leucocephalos*.

Rettelse:**182/88 Hvithodespurv**

1 ad. ♂ Jåbekk, Mandal 6-7.3.88. Inge Flesjå og Runar Jåbekk
Tidligere publisert som 7.3.88. Runar Jåbekk. (*Piplerka* 1/91 s.11).

Jørn Roger Gustad takkes for å ha bidratt med opplysninger om antall funn i Vest-Agder og Norge.

Alaskasnipe ble observert i Nordhasselbukta, Lista 18-26.7.89. Dette var første funn av arten i Vest-Agder.

(Tegning: Leif E. Gabrielsen)

Nye LRSK-lister for Vest-Agder

Her presenteres nye LRSK-lister for Vest-Agder. Disse vil gjelde fra og med 1. januar 1993. Listene som ble presentert i Piplerka nr 2-92 er dermed ugyldige. De nye listene har *ikke* tilbakevirkende kraft. Det betyr at for observasjoner fra 1992 er det listene fra Piplerka 1-90 som gjelder.

Symbolene for godkjenning er plassert i tre kolonner:

N = NSKF-liste
L = LRSK-godkjenningsliste
R = LRSK-rapporteringsliste

Symbolene i listene betyr følgende:

N observasjoner skal godkjennes av NSKF
X observasjoner skal beskrives før godkjenning
H hekkefunn skal beskrives før godkjenning
L funn fra Lista trenger ikke beskrives/rapporteres
r observasjoner skal rapporteres
h hekkefunn skal rapporteres
w vinterfunn skal rapporteres
s sommerfunn skal rapporteres

For eksempel betyr **HXL** i kolonnen for LRSK-godkjenningsliste at alle hekkefunn skal godkjennes. I tillegg skal observasjoner utenom Lista godkjennes. Observasjoner fra Lista skal rapporteres, men trenger ikke å beskrives.

hLw i rapporteringskolonnen betyr at hekkefunn utenom Lista, samt alle vinterfunn, skal rapporteres.

Som sommerfunn regnes funn i hekketida på egnet hekkeplass. Som vinterfunn regnes normalt funn i månedene desember til og med februar, men det er avhengig av hva som er normale trekktider for arten.

Artsnavn som er satt med **fet skrift** er konstatert hekkende i Vest-Agder. **Alle hekkefunn av de øvrige artene skal beskrives før godkjenning.** Alle funn av arter som *ikke* står på lista skal selvsagt også beskrives før godkjenning.

Vi har tatt med underarter på lista. Endel arter opptrer med flere underarter i Norge, men er bare funnet med en underart i Vest-Agder. Da er bare artsnavnet ført opp. Se ellers kommentarene som følger etter artslista. **Vi oppfordrer alle rapportører til å angi underartstilhørighet, så sant det er mulig.**

LRSK Vest-Agder har følgende adresse: **LRSK Vest-Agder**
v/Tellef Barøy Vestøl
Mellombølgen 143
1157 OSLO
Tlf. 22 29 29 40

ART	N	L	R	ART	N	L	R
Smålom			h	Mandarinand		X	
Storlom			hw	Brunnakke			
Islom			rL	Snadderand		X	
Gulneblom		X		Krikkand			
Dvergdykker			s	A.c. crecca			
Toppdykker		H	r	A.c. carolinensis	N		
Gråstrupedykker			r	Stokkand			
Horndykker			rL	Stjertand		H	r
Havhest				Knekkand			r
Storlire	N			Skjeand		H	r
Grålire		X		Taffeland			rL
Havlire ¹				Ringand	N		
P.p. puffinus		X		Toppand			h
P.p. mauretanicus	N			Bergand			s
Havsvale		X		Ærfugl³			
Stormsvale		X		Praktærfugl		X	
Havsule				Stellerand		X	
Storskarv				Havelle			
P.c. carbo				Svartand			h
P.c. sinensis	N			Sjørøre			s
Toppskarv			r	Brilleand	N		
Hvitpelikan (B)	N			Kvinand			
Rørdrum	N			Hjelmfiskand	N		
Natthegre	N			Lappfiskand			r
Silkehegre	N			Siland			
Egretthegre	N			Laksand			h
Gråhegre				Vepsevåk		H	r
Stork	N			Svartglente	N		
Skjestork	N			Glente	N		
Flamingo (B)	N			Havørn		X	
Knoppsvane			h	Sivhauk		H	r
Dvergsvane		X		Myrhauk			s
Sangsvane				Steppehauk	N		
Sædgås			r	Enghauk	N		
Kortnebbgås			r	Høsehauk⁴			
Tundragås ²			r	Spurvehauk			
Dverggås		X		Musvåk⁵			
Grågås			h	Fjellvåk			h
Snøgås		X		Kongeørn			r
Stripegås (B)	N			Fiskeørn		H	r
Kanadagås				Tårnfalk			h
Hvitkinngås			r	Aftenfalk	N		
Ringgås				Dvergfalk⁶			h
B.b. bernicla			r	Lerkefalk		X	
B.b. hrota			r	Jaktfalk		XL	
Rustand	N			Vandrefalk⁷		XL	
Gravand				Jerpe		X	

Lirype⁸					Lappsbove				
Fjellrype				h	Småspove			s	
Orrfugl					Storspove			whL	
Storfugl					Sotsnipe			rL	
Rapphøne		X			Rødstilk¹²				
Vaktel		X			T.t. totanus			whL	
Fasan			r		T.t. robusta		X		
Vannrikse			h		Gluttsnipe			s	
Myrrikse		X			Skogsnipe				
Åkerrikse			r		Grønnstilk			s	
Sivhøne			h		Strandsnipe			w	
Amerikapurpurhøne	N				Steinvender			s	
Sothøne			h		Svømmesnipe		X		
Trane		X			Polarsvømmesnipe	N			
Tjeld					Polarjo		X		
Avosett		X			Tyvjo			h	
Triel	N				Fjelljo		X		
Brakksvale	N				Storjo			r	
Dverglo		H	r		Svartehavsmåke	N			
Sandlo⁹					Dvergmåke		X		
Hvitbrystlo	N				Sabinemåke	N			
Ørkenlo	N				Hettemåke				
Boltit			r		Fiskemåke				
Kanadalo	N				Sildemåke¹³				
Heilo					L.f. intermedius				
P.a. apricaria			r		L.f. fuscus				
P.a. altifrons					L.f. graellsii			r	
Tundralo					Gråmåke¹³				
Vipe					L.a. argentatus				
Polarsnipe					L.a. argenteus			r	
Sandløper					Grønlandsmåke		X		
Dvergsnipe					Polarmåke			r	
Temmincksnipe		X			Svartbak				
Bonapartesnipe	N				Krykkje				
Alaskasnipe	N				Ismåke	N			
Tundrasnipe					Roverne			X	
Fjæreplytt			h		Splitterne			HXL	
Myrnsnipe¹⁰					Makrellterne				
C.a. alpina					Rødnebbterne			h	
C.a. schinzii			r		Dvergterne		X		
Fjellmyrløper		X			Hvitkinnsvartterne	N			
Rustsnipe	N				Svartterne		X		
Brushane			h		Hvitvingesvartterne	N			
Kvartbekkasin			r		Lomvi¹⁴				
Enkeltbekkasin					U.a. aalge			r	
Dobbeltbekkasin		X			U.a. albionis				
Langnebbekkasinsnipe	N				Polarlomvi		X		
Rugde					Alke¹⁴				
Svarthalespove¹¹		X			A.t. torda			r	

A.t. islandica

Teist		h
Alkekonge		s
Lunde ¹⁵		s
F.a. arctica		
F.a. grabae		
Steppehøne	N	
Bydue		
Skogdue		h
Ringdue		
Tyrkerdue		h
Turteldue		r
Skjæregjøk	N	
Gjøk		
Tårnugle ¹⁶	N	
Hubro		H r
Snøugle		X
Haukugle		H r
Spurveugle		H r
Kattugle		
Slagugle		X
Lappugle		X
Hornugle		h
Jordugle		h
Perleugle		h
Nattravn		X
Tårnseiler		
Alpeseiler	N	
Isfugl		X
Bieter	N	
Blåråke	N	
Hærfugl		X
Vendehals		
Gråspett		r
Grønnspekk		
Svartspett		h
Flaggspekk		
Hvittryggspekk		h
Dvergspett		h
Tretåspett		X
Kalanderlerke	N	
Dverglerke	N	
Topplerke	N	
Trelerke		X
Sanglerke		
Fjellerke		r
Sandsvale		
Låvesvale		
Amursvale¹⁷	N	

Taksvale

Tartarpiplerke		X
Markpiplerke	N	
Trepiplerke		
Tundrapipplerke	N	
Heipiplerke		
Lappiplerke		XL
Skjærpiplerke		
Gulerle¹⁸		
M.f. flava		h
M.f. thunbergi		h
M.f. flavissima		r
Sitronerle	N	
Vintererle		h
Linerle		
M.a. alba		
M.a. yarrellii		r
Sidensvans		
Fossekall		
Gjerdessmet		
Jernspurv		
Rødstrupe		
Nattergal		X
Sørnattergal	N	
Blåstrupe		
L.s. svecica		h
L.s. cyanecula	N	
Svartrødstjert		XL
Rødstjert		
Buskskvett		
Svartstrupe¹⁹		
S.t.hibernians/rubicola	X	
S.t.maura	N	
Steinskvett		
O.o. oenanthe		
O.o. leucorhoa		X
Ørkensteinskvett	N	
Ringtrost		h
Svarttrost		
Bruntrost ²⁰	N	
Gråtrost		
Måltrost		w
Rødvingetrost²¹		
T.i. iliacus		
T.i. coburni		r
Duetrost		h
Starrsanger	N	
Gresshoppesanger		r
Elvesanger	N	

Sumpsanger	N	
Vannsanger	N	
Sivsanger		
Åkersanger	N	
Myrsanger		r
Rørsanger		
Trostesanger	N	
Gulsanger		
Hauksanger	X	
Møller		
S.c. curruca		
S.c. blythi	N	
Tornsanger		
Hagesanger		
Munk		w
Østsanger	N	
Fuglekongesanger	N	
Gulbrynsanger ²²		r
Brunsanger	N	
Bøksanger		
Gransanger ²³		w
P.c. abietinus		
P.c. tristis	X	
Løvsanger		
Fuglekonge		
Rødtoppfuglekonge	N	
Gråfluesnapper		
Dvergfluesnapper	X	
Svarthvit fluesnapper		
Skjeggmeis	N	
Stjertmeis ²⁴		
Løvmeis		
Granmeis		
Toppmeis		
Svartmeis		
Blåmeis		
Kjøttmeis		
Spettmeis ²⁵		
Trekryper		
Pungmeis	N	
Pirol	X	
Tornskate		h
Rosenværler	N	
Varsler ²⁶		H s
Rødhodevarsler ²⁷	N	
Nøtteskrike ²⁸		
Skjære ²⁹		

Nøttekråke		
N.c. caryocatactes		r
N.c. macrorhynchos	X	
Kaie		hL
Kornkråke		
Kråke		
C.c. cornix		
C.c. corone		r
Ravn		h
Stær		
Rosenstær	N	
Gråspurv		
Middelhavsspurv	N	
Pilfink		hL
Bokfink		
Bjørkefink		
Grønnfink		
Stillits		H rL
Grønnsisik		
Tornirisk		
Bergirisk		h
Gråsisik³⁰		
C.f. flammea		
C.f. cabaret		h
Polarsisik ³¹		X
Båndkorsnebb		X
Grankorsnebb		h
Furukorsnebb		H
Rosenfink		h
Konglebit		X
Dompap		
Kjernebiter		h
Vinterjunko	N	
Lappspurv		s
Snøspurv ³²		s
Hvithodespurv	N	
Gulspurv		
Hortulan		X
Vierspurv		X
Dvergspurv		X
Sivspurv		
Kornspurv	N	

Totalt antall arter for Vest-Agder: 328 + 3 B-arter
 Antall arter funnet hekkende: 166

Dobbeltbekkasin, hortulan og jerpe er tatt med som hekkearter, selv om de neppe har hekket i fylket siden hhv. århundreskiftet (dobbeltbekkasin og hortulan) og ca 1930. Det er likevel en viss sannsynlighet for at jerpa fortsatt kan hekke i fylket, mens det er svært lite sannsynlig at hortulan og dobbeltbekkasin gjør det. Noen vil kanskje savne trane som hekkeart, men hekkefunnet fra Lyngdal i 1959 anerkjennes ikke i dag. Heller ikke hekkingen av svartglente på Lista i 1963 er anerkjent i dag.

Kommentarer til lista

1. Middelhavslire Puffinus puffinus mauretanicus regnes nå som en egen art Puffinus yelcuoan med underartene yelcuoan og mauretanicus, men NNNK har ikke offisielt akseptert denne endringen ennå. Det er i så fall mauretanicus som er funnet i Vest-Agder.
2. To underarter av tundragås er funnet i Norge, albifrons og flavirostris. Bare albifrons er funnet i Vest-Agder.
3. To underarter av ærfugl er funnet i Norge, mollissima og borealis. Bare mollissima er funnet i Vest-Agder.
4. To underarter av hønschauk er funnet i Norge, gentilis og buteoides. Bare gentilis er funnet i Vest-Agder.
5. To underarter av musvåk er funnet i Norge, buteo og vulpinus (russevåk). Bare buteo er funnet i Vest-Agder.
6. To underarter av dvergfalk er funnet i Norge, aesalon og subaesalon. Bare aesalon er funnet i Vest-Agder.
7. To underarter av vandrefalk er funnet i Norge, peregrinus og calidus. Bare peregrinus er funnet i Vest-Agder.
8. To underarter av lirype finnes i Norge, lagopus og variegatus. Bare lagopus er funnet i Vest-Agder.
9. To underarter hekker i Norge, hiaticula og tundras, men utbredelsen overlapper og overgangsformer er vanlige. Forekomsten av den nordlige tundras på trekket er lite undersøkt i Vest-Agder.
10. Ytterligere to underarter er funnet i Norge, arctica og sahalina. De er ikke funnet i Vest-Agder.
11. To underarter opptrer i Norge, limosa og islandica. Vi regner med at begge underartene forekommer i Vest-Agder, men dette er lite undersøkt.
12. Vi vet lite om forekomsten av robusta i Vest-Agder, men regner med at den opptrer seinhostes og på vintested.
13. De Vest-Europeiske underartene av sildemåke og gråmåke (hhv. gracillii og argenteus) opptrer sannsynligvis regelmessig i fylket, men omfanget er dårlig kjent.
14. Ringfunn viser at alkefuglene som opptrer langs Sørlandskysten vinterstid for en stor del stammer fra de britiske øyer. Det vil si lomvi u.a. albionis og alke u.a. islandica. Men fordelingen mellom underartene bør undersøkes nærmere. Ytterligere en underart av lomvi er funnet i Norge, nemlig hyperborea. Den er ikke funnet i Vest-Agder.
15. Vi vet foreløpig for lite om hvilke underarter av lunde som forekommer i Vest-Agder, men antar at det er overveiende den sørvestlig utbredte grabeae som opptrer hos oss.
16. To underarter av tårnugle er funnet i Norge, alba og guttata. Bare alba er funnet i Vest-Agder.
17. To underarter av amursvale er funnet i Norge, rufula og aurica. Det er ikke kjent hvilken underart som har forekommet i Vest-Agder.
18. Ytterligere en underart av gulerle er funnet i Norge, nemlig feldegg. Den er ikke funnet i Vest-Agder.
19. Man regner med at fire underarter av svartstrupe forekommer i Norge. Den fjerde er variegata. Men vi vet ikke sikkert hvilken underart det er som forekommer vanligst, hibernians fra de britiske øyer eller rubicola fra mellom-Europa. Disse to er vanskelig å skille, og er kanskje samme underart.
20. Det er to underarter av bruntrøst, naumanni og eunomus. Den siste kalles steppebruntrøst, og det er denne som er funnet i Vest-Agder (og i Norge forøvrig).
21. To underarter forekommer i Norge, iliacus og coburni. Vi vet lite om coburnis forekomst i Vest-Agder, men regner med at den er regulær trekkgjest.
22. To underarter av gulbrynsanger er funnet i Norge, inornatus og humei. Bare inornatus er funnet i Vest-Agder.
23. Ytterligere en underart av grånsanger er funnet i Norge, nemlig collybita. Hvorvidt den opptrer i Vest-Agder er usikkert, men vi regner det ikke for usannsynlig. Men foreløpig finnes det ingen funn fra fylket.
24. To underarter av stjerntmeis er funnet i Norge, caudatus og europaeus. Bare caudatus er funnet i Vest-Agder.
25. To underarter av spettmeis er funnet i Norge, europaea og asiatica. Bare europaea er funnet i Vest-Agder.

26. Fire underarter av varsler er funnet i Norge, excubitor, sibiricus, pallidirostris og meridionalis. Bare excubitor er funnet i Vest-Agder.
27. To underarter av rodhodevarsler er funnet i Norge, senator og hadius. Det er ikke kjent hvilken underart som er funnet i Vest-Agder.
28. To underarter av notteskrike er funnet i Norge, glandarius og sewerzowski. Bare glandarius er funnet i Vest-Agder.
29. To underarter av skjære er funnet i Norge, pica og fennorum. Bare pica er funnet i Vest-Agder.
30. Ytterligere en underart av gråsisik er funnet i Norge, nemlig rostrata. Den er ikke funnet i Vest-Agder.
31. To underarter av polarsisik er funnet i Norge, exilipes og hornemanni. Bare exilipes er funnet i Vest-Agder.
32. To underarter av snøspurv er funnet i Norge, nivalis og glasowae. Bare nivalis er funnet i Vest-Agder.

NOF's Siste Nytt - telefon

020 - 59090

NOF er fortsatt å treffe på Teletorget, Televerkets 020-tjeneste. Ringer du 020 - 59090, kommer du til NOF's Siste Nytt-telefon, og får det aller ferskeste nytt om sjeldenheter i Norge. Her får du høre hvor de forskjellige artene er å treffe, og når de sist blir sett. Det er også mulig å få høre om de siste bombene fra Sverige, Danmark og Finland.

Fra nå av vil telefonen være stasjonert i Vest-Agder, nærmere bestemt på Lista Ornitologiske Stasjon. Den vil bli oppdatert daglig kl 20.00. For at tjenesten skal bli så bra som mulig, er det viktig at alle bidrar med observasjoner. Legg igjen beskjed på siste nytt-telefonen, eller ring direkte til Lista Ornitologiske Stasjon, tlf. 043 - 97588.

Tjenesten koster ca. 3,50 kroner pr. minutt, og et eventuelt overskudd tilfaller Fuglevakta. Den som ringer inn flest meldinger pr. kvartal blir honorert med et gavekort fra NOF - salg.

Lundevågen - truet av industrien

Av: Knut S. Olsen

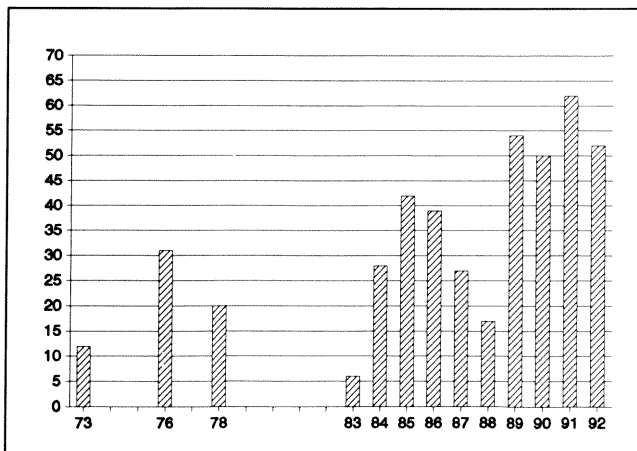
I 1992 kom det en ny bedrift til Farsund, rørbehandlingsfabrikken Bredero. Dette førte til 200 nye arbeidsplasser i kommunen. Men medaljen har også en bakside. Blandt annet måtte det opparbeides enorme arealer for lagring av rørene. Dette førte til at store deler av indre Lundevågen ble fylt ut og omgjort til lagerplass.

Kråga ødelegges.

Det så i første omgang ut som om den gode ternekolonien Kråga skulle bli spart. Selv om steinfyllingene sluttet kun 10 meter innenfor, og forstyrrelsene derfor ville bli store. I begynnelsen av 1993 ble det imidlertid kjent at det skulle bygges en stor kai her og dermed kan Kråga regnes som tapt.

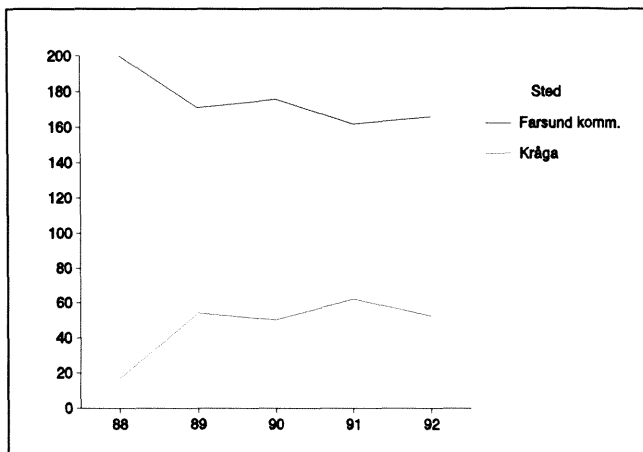
Det er urovekkende at nettopp denne kolonien skulle bli ødelagt, da den etter vår (NOF/Lista) mening var den viktigste makrellternekolonien i vestre deler av Vest-Agder. Med de følgende 3 figurer vil jeg prøve å vise hvorfor vi mener dette.

Fig 1:

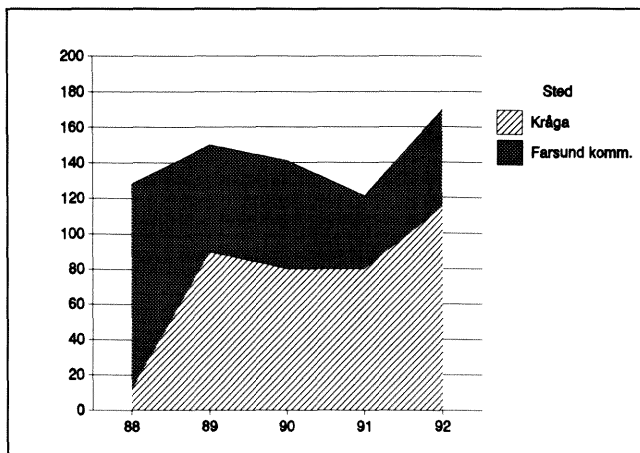
Figur 1 viser hvor stor (antall par) kolonien har vært de årene den har vært undersøkt. Det som er spesielt er at det i motsetning til de fleste andre ternekolonier har hekket terner hvert eneste år, makrellterne er jo kjent for å flytte mye fra sted til sted. Videre er kolonien ganske stor til makrellterne å være, den har vært den største kolonien i Farsund kommune de siste 4 år.

Fig 2:

Figur 2 viser utviklingen av makrellternebestanden i Farsund kommune og på Kråga de siste 5 år. Mens den totale bestanden har hatt en negativ utvikling har kolonien på Kråga hatt en positiv utvikling. Dette kan tyde på at ternene foretrekker Kråga framfor de andre alternativene.

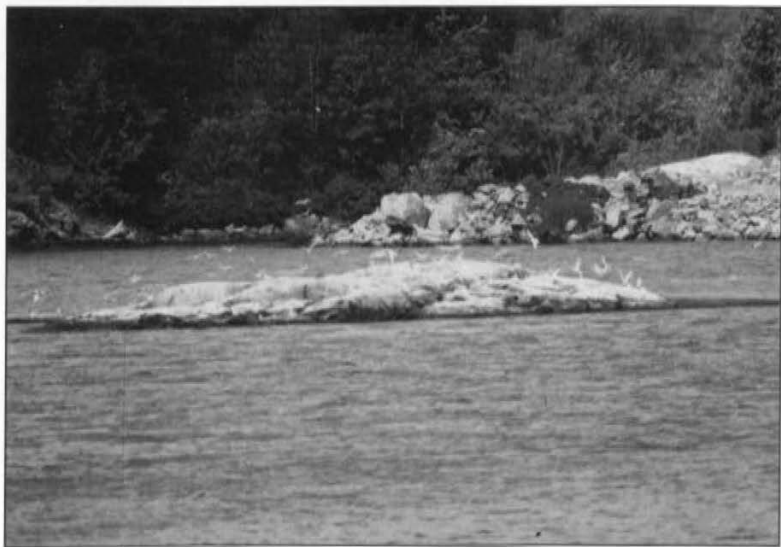
Fig 3:

Over: Lundevågen naturreservat ved lavvann. Etter at artikkelen ble skrevet har situasjonen blitt enda værre. Det er nå stor fare for at store deler av området blir fylt ut med stein. (Foto: Kåre Olsen)

Under: Kråga fotografert 18.7.92. I bakgrunnen ser vi at utfyllingen har startet. Denne fine hekkeplassen er nå helt ødelagt. (Foto: Knut S. Olsen)

Figur 3 viser antall flyveferdige ungfugler på Kråga og i Farsund kommune de siste 5 år. Denne figuren er sansynligvis forklaringen på hvorfor Kråga er så populær hekkeplass. Til å være makrellterne er produksjonen meget god, størsteparten av de flyveferdige ungfuglene i kommunen de siste årene har vokst opp på Kråga. Det er flere grunner til dette, for det første er kolonien svært lite plaget av mink i motsetning til de andre. Den lune beliggenheten, gode fiskemuligheter og lite menneskelig forstyrrelse spiller nok også inn.

Av andre arter som hekker på Kråga er tjeld som hekker årlig, samt en liten fiskemåkekoloni (9 par i 1992)

NOF/Lista har skrevet brev både til kommunen og Bredero og informert om dette, om ikke skjæret kan spares kunne det kanskje vurderes å bygge et nytt skjær lenger inne i Lundevågen. Det ser på nåværende tidspunkt ikke ut som om dette forslaget er tatt opp til vurdering i det hele tatt.

Lundevågen Naturreservat også truet.

Som om ikke dette er nok er nå også bunnen av Lundevågen med Naturreservatet truet. Siden hele industriområdet i Farsund nå er nedbygget er kommunen på desperat jakt etter nye områder. Kommunen vil til og med prøve å få opphevet vernet i deler av reservatet for å fylle ut gruntvannsområdene. Selv om dette forhåpentligvis ikke går, vil en ytterligere utbygging nærmere reservatet føre til store forstyrrelser for de fuglene som oppholder seg der.

Det er allerede registrert en mye mindre overvintringsbestand av gråhegre i området etter at områdene lenger ute ble fylt ut og brukt til lagringsplass for rør, fra 30-40 individer hele vinteren 91-92 til 3-5 individer vinteren 92-93. Det er nærliggende å tro at noe av årsaken til dette ligger i utbyggingen.

Etter å ha gått gjennom alle årganger av Piplerka pluss endel private notater kom jeg frem den etterfølgende artslisten for Lundevågen Naturreservat. Denne blir sendt til Fylkesmannen for at de skal ha noe å argumentere med når de skal prøve å forhindre en videre utbygging i eller i nærheten av reservatet.

Lundevågen naturreservat.

Artsliste med kommentarer pr. 31.12.92.

Smålom (*Gavia stellata*):

1 ind. 13/1-80 (NHL, BEH, AHS)

Toppdykker (*Podiceps cristatus*):

1 ind. 15/9-73 (NOF-Rogaland)

1 " 1/5-77 (OMH, SS m.fl.)

1 juv. 4/11-78, druknet i trollgarn (KO)

i tillegg kommer noen obs. til fra før 1974.

Horndykker (*Podiceps griseigena*):

1 ind. 13/1-80 (AHS)

Dvergdykker (*Podiceps ruficollis*):

1 ind. 26/11-78 (OP)

Storskarv (*Phalacrocorax carbo*):

Overvintrer normalt ikke i Lundevågen, men kan i perioder med dårlig vær trekke inn i den lune bukta. Max 10 ad. 7/3-85 (KO)

Egretthege (*Egretta alba*):

1 ind. 2/10-90 (CB)

Gråhege (*Ardea cinerea*):

Vanlig hele året. Størst antall om vinteren og høsten. Max 44 ind 21/1-92 (KO). Kan også være ganske tallrik på ettersommeren, f.eks. 19 juv 29/7-92 (KO)

Grågås (*Anser anser*):

Småflokker raster årvisst i reservatet på trekket vår og høst. F.eks: 8 ind 2/4-90 (KO), 6 ind 19/8-90 (KSO)

Sedgås (*Anser fabalis*):

En eller få tilfeldige observasjoner. (1974 eller tidligere)

Knoppsvane (*Cygnus olor*):

En eller få tilfeldige observasjoner. (1974 eller tidligere)

Gravand (*Tandorna tandorna*):

Vanligst på trekket i mars-april, da en kan komme opp i tosifret antall. Årviss hekkefugl. Bl.a. 2 par i 87-90 og 1 par i 91-92. Dårlig hekkesuksess de siste årene, en må tilbake til -88 for å finne siste gang et kull ble observert: 1 par m/7 pull 21/6-88 (KO, KSO)

Gravanda er en årvisst hekkefugl i Lundevågen, men det går stadig lenger tid mellom hver gang ungekull blir observert.
(Foto: Knut S. Olsen)

Krikkand (*Anas crecca*):

Forekommer årvisst, enkeltindivider eller småflokker, først og fremst på høsttrekk i aug-sept. Max 8 ind 16/9-72 (OO)

Skjeand (*Anas clypeata*):

5 ind 8/6-80 (OP)

Stokkand (*Anas platyrhynchos*):

Forekommer hele året i småflokker. Vanligst om vinteren. Max 21 ind 21/2-87 (KO, KSO)

Bergand (*Aythya marila*):

En eller få tilfeldige observasjoner. (1974 eller tidligere)

Havelle (*Clangula hyemalis*):

Endel obs. av 1-2 ind om vinteren. I -92 holdt 1 F seg helt frem til 10/6 (KO)

Sjørorre (*Melanitta fusca*):

Årvisst forekommende om vinteren, som regel i små antall. Max 42 ind 13/1-80 (AHS)

Kvinand (*Bucephala clangula*):

Nokså vanlig i vinterhalvåret, småflokker på 2-10 ind.

Laksand (*Mergus merganser*):

Vanlig, finnes i Lundevågen stort sett hele vinteren.
Max 5M + 7F 22/2-91 (KO)

Siland (*Mergus serrator*):

Vanlig mai-sept. Enkeltindivider og småflokker. Max 9 ind 3/9-87 (KO) + 8 ind 30/5-87, 24/9-88, 5/9-90 (KO,KSO). 1 par hekket muligens i -92.

Hønsenhauk (*Accipiter gentilis*):

Årvisst forekommende i vinterhalvåret.

Spurvehauk (*Accipiter nisus*):

Årvisst forekommende høst-vinter-vår.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*):

2 juv primo des-78 (TET)
1 juv 2/11, 25/11-79 (OE)

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*):

Årvisst forekommende høst og vår. Bl.a. 1 ind 1/9-57 (HM)

Sothøne (*Fulica atra*):

1 ind 8/3-79 (OP)

Sivhøne (*Gallinula chloropus*):

1 ind 5/11-76 (OP,HS)
i tillegg minst en obs fra 1974 eller tidligere.

Vannrikse (*Rallus aquaticus*):

1 ind 28/9-72 (OO)

Trane (*Grus grus*):

1 ind 13/1-80 (NHL,BEH,AHS)
3 " rastet 13/4-80 (NHL,BEH)

Tjeld (*Haematopus ostralegus*):

Vanlig vår, sommer og høst. Størst antall på trekket vår og høst, flokker på 20-30 ind er da ikke uvanlig. Max 30 ind 31/3-84 (KO). Årvisst hekkefugl: 1 par i årene 87-92 (KO,KSO)

Sandlo (*Charadrius hiaticula*):

Nokså vanlig på vår- og høsttrekket, størst antall høst. Max 25-30 ind 20/8-84 (KO)

Heilo (*Pluvialis apricaria*):

Årvisst på vår- og høsttrekk. Flokkene kan komme opp i tosifret antall.

Tundralo (*Pluvialis squatarola*):

Årvisst på høsttrekket. Bl.a. 2 ind 15/10-72 (OO), 1 juv 20/9-91 (KO), 1 ind 25/9-91 (KO)

Vipe (*Vanellus vanellus*):

Vanlig vår, sommer og høst. Størst antall på vårtrekket, max 75-80 ind 31/3-84 (KO). Var tidligere årvisst hekkefugl (70-årene), har ikke hekket på 7-8 år.

Polarsnipe (*Calidris canutus*):

Nesten årvisst på høsttrekket, max antall under 10 ind.

Dvergssnipe (*Calidris minuta*):

Nesten årvisst på høsttrekket, kan komme opp i tosifret antall.

Myrsnipe (*Calidris alpina*):

Vanlig på høsttrekket, mer sporadisk på vårtrekket. Max 50-60 juv 20/8-84 (KO) og 55 juv 13/9-91 (KO)

Brushane (*Philomachus pugnax*):

Årvisst på trekket vår og høst. Max 16 ind 6/5-74 (OO)

Enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*):

Nokså vanlig vår og høst. Max 5 ind 16/9-70 (OO)

Lappspove (*Limosa lapponica*):

Årvisst på vår- og høsttrekk. Bl.a. 2 ind 16/9-72 (OO), 1 ind 7/3-85 (KO), 1 ad 7/7-88 (KO, KSO), 2 ad 11/7-88 (KO), 1 juv 20/9-91 (KO)

Småspove (*Numenius phaeopus*):

Forekommer årlig på vårtrekket. F.eks. 3 ind 16/5-73 (OO), 1 ind 13-20/3-80 (AHS)

Storsspove (*Numenius arquata*):

Vanlig vår, sommer og høst. Kan komme opp i tosifret antall i trekketidene. 1 par hekket i 1991 (KO, KSO)

Sotsnipe (*Tringa erythropus*):

Årvisst på trekket både vår og høst, kun enkeltindivider.

Rødstilk (*Tringa totanus*):

Vanlig vår, sommer og høst, kan i trekketidene komme opp i tosifret antall. Årvisst hekkefugl, 1 par i årene 87-92 (KO, KSO)

Gluttsnipe (*Tringa nebularia*):

Vanlig på vår- og høsttrekket. Vanligste "tringavader" om høsten. Max 10 ind 3/8-90 (KO)

Skogssnipe (*Tringa ochropus*):

Årvisst på høsttrekket, bl.a. 1 ind 26/7-90 (KO), 1 ind 5/8-91 (KO)

Grønnstilk (*Tringa glareola*):

Sporadisk på trekket vår og høst, bl.a. 2 ind 3/5-90 (KO)

Strandsnipe (*Tringa hypoleucos*):

Vanlig på høsttrekket, oftest 1-3 ind.

Hettemåke (*Larus ridibundus*):

Mest tallrike fugl i reservatet. Vanlig vår-sommer-høst, sporadisk vinter. Antallet kan komme opp i ettpar hundre på ettersommeren når fuglene forlater hekkekoloniene. Viktig næringsområde for ungfuglene som nettopp er blitt flyvedyktige. Også vanlig med antall på godt over hundre på vårtrekket.

Fiskemåke (*Larus canus*):

Vanlig hele året. Kun i lite antall om vinteren, kan ellers forekomme i tresifret antall av og til. (Hekker årvisst på Kråga, like utenfor reservatet, 9 par her i -92 (KO,KSO))

Sildemåke (*Larus fuscus*):

Nokså vanlig på ettersommeren, ellers heller sjelden. Moderate antall.

Gråmåke (*Larus argentatus*):

Vanlig hele året. Tresifret antall kan forekomme hele året bortsett fra midtsommers. (1 par hekket på Kråga i -92 (KO,KSO))

Svartbak (*Larus marinus*):

Vanlig hele året, ikke fullt så tallrik som gråmåke.

Makrellterne (*Sterna hirundo*):

Vanlig mai-aug. På Kråga finnes en stor koloni (50-60 par de siste 4 år). Reservatet er den viktigste fiskeplassen for disse fuglene. Et stort antall ungfugler holder seg i reservatet etter endt hekking, trolig er det en god plass å lære seg til å fiske med sitt meget grunne vann. 50 individer i reservatet er ikke uvanlig.

Rødnebbterne (*Sterna paradiseae*):

Enkelte observasjoner, f.eks. 6 ind 20/9-91 (KO)

Lomvi (*Uria aalge*):

Årviss overvinter, bl.a. 2 ind 7/3-85 (KO), 1 ind 1/10-87 (KO), 1 ad 27/11-89 (KO), 1 ind 14/3-90 (KO), 1 ind 17/4-90 (KO), 1 juv 17/10-90 (KO), 1 ind 29/11-90 (KO), 1 ind 12/1-91 (KSO).

Alke (*Alca torda*):

1 ind 1/11-90 (KO)

Alkekonge (*Alle alle*):

1 ind 13-20/3-84 (BEH)

Ringdue (*Columba palumbus*):

Regelmessig vår-sommer-høst i småflokker < 50 ind.

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*):

Årviss forekommende.

Gjøk (*Cuculus canorus*):

Synger hver vår.

Haukugle (*Surnia ulula*):

1 ind 23/9-83 (GBJ)

Tårnseiler (*Apus apus*):

Vanlig på matsøk over reservatet om sommeren.

Grønnspekk (*Picus viridis*):

1 ind 1/11-90 (KO)

1 ind 11/12-90 (KO)

Flaggspett (*Dendrocopos major*):

Årviss forekommende høst og vinter.

Trelerke (*Lullula arborea*):

En tilfeldig observasjon. (1974 eller tidligere)

Sanglerke (*Alauda arvensis*):

Vanlig vår-sommer-høst. Flokker på 50-100 ind kan sees. Årviss hekkefugl.

Sandsvale (*Riparia riparia*):

Matsøkingsområde for koloniene i nærheten, 50-100 ind er observert samtidig.

Låvesvale (*Hirundo rustica*):

Vanlig vår-sommer-høst, 10-50 ind ikke uvanlig.

Taksvale (*Delichon urbica*):

Nokså vanlig vår-sommer-høst, noe mindre antall enn låvesvale.

Trepiplerke (*Anthus trivialis*):

Vanlig på trekket, særlig om høsten. 10-50 ind samtidig.

Heipiplerke (*Anthus pratensis*):

Vanlig på trekket vår og høst, 50-100 ind samtidig.

Skjærpiplerke (*Anthus spinoletta*):

Noen tilfeldige observasjoner.

Vintererle (*Motacilla cinerea*):

1 ind 26/9-76 (OP)

i tillegg minst 1 obs fra 1974 eller tidligere.

Linerle (*Motacilla alba*):

Vanlig vår-sommer-høst. Årviss hekkefugl.

Gjerdesmett (*Troglodytes troglodytes*):

Vanlig hele året, bortsett fra i hekketiden.

Jernspurv (*Prunella modularis*):

Nokså vanlig på trekket, også observert om vinteren, f.eks. 1 ind 31/1-74 (OO)

Rødstrupe (*Erithacus rubicula*):

Vanlig hele året, hekker.

Nattergal (*Luscinia luscinia*):

1 sang 9/6, 19/6-76 og 2 sang 11/6-76 (TD, RG)

1 sang mai/juni -92 (BEH)

Buskskvett (*Saxicola rubetra*):

Årviss på trekket, hekker muligens.

Steinskvett (*Oenanthe oenanthe*):

Årviss på trekket vår og høst.

Gråtrost (*Turdus pilaris*):

Vanlig hele året. Flokker på 50-100 ind observert.
Hekker.

Svarttrost (*Turdus merula*):

Vanlig vår-sommer-høst, sporadisk vinter.

Måltrost (*Turdus philomelos*):

Vanlig vår-sommer-høst, hekker sansynligvis.

Rødvingetrost (*Turdus iliacus*):

Vanlig på trekket vår og høst. Flokker på 50-100 ind
er observert.

Duetrost (*Turdus viscivorus*):

2 ind 11-12/4-77 (BKK, LEG, OP)

1 " 20/4-77 (OP)

Myrsanger (*Acrocephalus palustris*):

1 sang 6/6-77 (OP)

Gulsanger (*Hippolais icterina*):

1 sang 8/5-74 (TT)

Møller (*Sylvia curruca*):

Syngende M hvert år tyder på hekking.

Tornsanger (*Sylvia communis*):

Vanlig på trekket, 1-2 par hekker årlig.

Hagesanger (*Sylvia borin*):

Vanlig på trekket, 1 par hekker årlig.

Munk (*Sylvia atricapilla*):

Endel observasjoner fra trekket.

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*):

Vanlig på trekket, noen par hekker årlig.

Fuglekonge (*Regulus regulus*):

Årviss forekommende høst-vinter-vår.

Svarthvitfluesnapper (*Ficedula hypoleuca*):

Årviss på trekket vår og høst, f.eks. 2-3 ind 13/5-85
(KO)

Stjertmeis (*Aegithalos caudatus*):

En eller få tilfeldige observasjoner (Fra 1974 eller tidligere)

Løvmeis (*Parus palustris*):

Årvisse forekommende høst-vinter i lite antall.

Granmeis (*Parus montanus*):

Årvisse forekommende høst-vinter i lite antall.

Blåmeis (*Parus caeruleus*):

Årvisse forekommende høst-vinter i lite antall.

Kjøttmeis (*Parus major*):

Sees hele året, vanligst høst og vinter i småflokker.

Spettmeis (*Sitta europaea*):

En eller få tilfeldig observasjoner. (Fra 1974 eller tidligere)

Trekryper (*Certhia familiaria*):

Noen observasjoner fra høst og vinter.

Varsler (*Lanius excubitor*):

1 ind 1/11-73 (KO)
1-2 ind 14/10-75 (KO)

Skjære (*Pica pica*):

Enkeltindivider og småflokker forekommer hele året.

Kaie (*Corvus monedula*):

Forekommer hele året, i størst antall om høsten da 50-100 ind kan sees samtidig.

Kornkråke (*Corvus frugilegus*):

Noen få observasjoner. (Fra 1974 eller tidligere)

Kråke (*Corvus corone*):

Vanlig hele året. Flokker på 100-500 ind ikke uvanlig.

Ravn (*Corvus corax*):

Årvisse forekommende om vinteren, 1-3 ind.

Stør (*Sturnus vulgaris*):

Vanlig vår-sommer-høst. Flokker på 100-500 ind uvanlig. Mer sporadisk om vinteren.

Gråspurv (*Passer domesticus*):

Kan sees hele året.

Bokfink (*Fringilla coelebs*):

Vanlig vår-sommer-høst. Flokker på 50-100 ind observert. Årvisse hekkefugl.

Bjørkefink (*Fringilla montifringilla*):

Flokker på opptil 50-100 ind kan observeres høst, vinter og vår.

Grønnfink (*Carduelis chloris*):

Årvisst, sees oftest om høsten.

Stillits (*Carduelis carduelis*):

Brukte området til matsøk da arten hekket i nærheten på 70-tallet. Observasjoner: 3 ind 16/5-75 (KO), 1 ind 9/7-75 (KO), 2 ind 18/5-76 (KO), 1 ind 30/8-76 (OP). Også høstobs: 1 ind 15/10-72 (OO)

Grønnsisik (*Carduelis spinus*):

Flokker på opptil 50-100 ind kan observeres vår og høst.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*):

Årvisst, flokker på opptil 10-50 ind observeres vårsommer-høst.

Bergirisk (*Carduelis flavirostris*):

Årvisst, flokker på opptil 10-50 ind observeres høst-vinter-vår.

Gråsisik (*Carduelis flammea flammea*):

Årvisst, flokker på opptil 50-100 ind observeres høst-vinter-vår.

Liten gråsisik (*Carduelis flammea cabaret*):

Hekket iallefall i -82, -89, -90, -91 og -92 like utenfor reservatet (BEH), og kan av og til observeres i reservatet. F.eks. 2 ind 17/8-91 (KO)

Korsnebb sp. (*Loxia spec.*):

3 ind 26/7-90 (KO)

Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*):

1 sang 16/6-80 (KO)

Gulspurv (*Emberiza citrinella*):

Vanlig hele året. Størst antall høst og vinter. Hekker sansynligvis.

Observatører:

AHS - Arnt Helge Stølen
BEH - Bjørn Erik Hellang
BKK - Bernt Kåre Knutsen
CB - Cato Buch
GBJ - Glenn Bjørnstad
HM - Halvdan Møller
HS - Henning Sørensen
KO - Kåre Olsen
KSO - Knut Sigbjørn Olsen
LEG - Leif Egil Gabrielsen

NHL - Nils Helge Lorentzen
OE - Olai Ekrem
OMH - Ole Martin Høyland
OO - Ottar Osaland
OP - Oddvar Pedersen
RG - Ragnvald Grimsby
SS - Sverre Sandersen
TD - Truls Dåsnes
TET - Tønnes E Tønnessen
TT - Tore Torjesen

Lundevågen fuglefredningsområde

-en viktig del av Lista våtmarksystem

Av: Kåre Olsen

Lundevågen er den eneste langgrunne mudderbukta på Lista. Området er innerst omkranset av strandenger med rike botaniske kvaliteter. Fuktige partier med tilsig av ferskvann omkranset av svartor og kratt er med på å skape varierte forhold.

Kort om verneverdiene.

Lundevågen har et rikt fugleliv. Pr. 1993 er det blitt observert 121 forskjellige fuglearter, hvorav 55 er såkalte våtmarksarter. 11 av disse er konstatert hekkende.

Vadefugler.

Lundevågen er et viktig område for vadefugl. Selv små vannstandsendringer tørlegger/oversvømmer de langgrunne mudderbankene. Disse mudderbankene spiller en svært viktig rolle i næringsssammenheng. Her finner vadefuglene føde i form av bløtdyr, mark og småskjell. Strandengene byr på et rikt insektliv.

Endel av de vaderartene som ankommer Lista tidligst om våren, f.eks. tjeld, vipe, sandlo og storspove kan ofte få problemer når det inntreffer vinterlige perioder med frost og snø. Denne langgrunne mudderbukta med varierende vannstand fremstår da som et alternativt sted med tilgjengelighet for føde når de tradisjonelle rasteplassene langs strender, myr og dyrket mark er dekket av snø og is.

Samme utfyllende og alternative funksjon som rasteplass utgjør Lundevågen for "Tringa-vaderne" (rødstilk, sotsnipe, gluttsnipe, skogsnipe o.a.). Langvarige tørkeperioder om sommeren og tidlig på høsten bevirker at mindre vannansamlinger og myrer utover Listalandet tørker inn. Fødemulighetene for disse vaderartene kan da bli temmelig redusert. Mudderbankene i Lundevågen byr hele tiden på normale forhold.

Lundevågen er i det hele tatt et viktig område for vadefugl under trekket vår og høst. Området er også hekkplass for tjeld, vipe, rødstilk og storspove. Tilsammen er 20 vaderarter påtruffet her.

Hegrer.

Lundevågen er en mye brukt fiskeplass og rasteplass for gråhegre hele året. Utover ettersommeren innehar området en viktig funksjon for unge gråhegrer. De siste milde vintrene har også et stort antall (maks 44 ind.) overvintrende gråhegrer hatt fast tilhold her. Den meget sjeldne egrtthegren er påtruffet her i 1990.

Andefugler og sjøfugler.

21 forskjellige arter lom, dykkere, skarv, svaner, gjess, ender og alker er påtruffet i Lundevågen. Den grunne og næringsrike delen av bukta innenfor Smalsundet har god bestand av småfisk og bunndyr, og gir således gode

fødemuligheter for disse fuglene. Mange søker også inn i Lundevågen når storm og uvær raser langs Listastrendene og i den ytre skjærgård utenfor Farsund. Her finner de ly for vær og vind, samt nok av mat.

Måker og terner.

For denne fuglegruppen er Lundevågen et viktig næringsområde hele året. Særlig gjelder dette hettemåke, som utpå ettersommeren ofte påtreffes i et antall på opptil et par hundre individer når ungfuglene har forlatt hekkekoloniene i Hanangervann.

Farsund kommunes største hekkekoloni av makrellterne har de siste årene hatt tilhold på Kråga, et lite skjær et stykke ute i bukta. Dette utgjør ca 30% av makrellternebestanden i Farsund. Gruntvannsområdet innenfor fuglefredningsområdet er en meget viktig fiskeplass/oppvekstområde/hvileplass for ungfuglene fra denne kolonien.

Riksefugl og våtmarkssangere.

Fåtallige og sjeldne fuglearter som vannrikse, sivhøne, sothøne, samt myrsanger og nattergal påtreffes i sumpområdene og orekrattet i tilknytning til bekkedraget og de fuktige områdene.

Konklusjon.

Lundevågen utgjør et meget viktig og nødvendig element innen Listas våtmarkssystem. Bukta og fuglefredningsområdet fungerer også som en utfyllende og alternativ rasteplass under ekstreme værforhold.

Denne biotoypen, langgrunn mudderbukt med mudderbanks som tørrlegges/oversvømmes med selv små vannstandsvariasjoner, utgjør den eneste i sitt slag innen Farsund kommune.

De innerste delene av Lundevågen er et viktig næringsområde og rasteplass for et stort antall vadefugler, andefugler, sjøfugl av flere slag, måker og terner samt sjeldne fugler som rikser og våtmarkssangere. Dette gjelder både i hekketiden, under trekket vår og høst og vinterstid.

Det er forøvrig sterkt ønskelig å få anlagt en ny "kunstig" hekkeholme som erstatning for Kråga, som industriutbyggingen har ødelagt.

For at mangfoldet i Listas våtmarker skal bestå, er det viktig at Lundevågen forvaltes på beste måte.

Fuglefredningsområdet må bevares ubeskåret slik det ligger i dag, samt at det opprettholdes en størst mulig avstand/buffersone til industriområdene lenger ute i Lundevågen.

Vannfugltellingene i Vest-Agder - vinteren 1992

Av: Kåre Olsen

De tradisjonelle vintertellinger av sjø- og vannfugl i Vest-Agder feiret vinteren 1992 20 års jubileum siden den spede begynnelse. Her til lands er det bare Rogaland som kan skryte av å ha startet opp før oss.

Litt historikk.

Vannfugltellingene ble startet opp på Lista vintersesongen 1971/72 med månedlige tellinger sept.-mars. De var et ledd i "De internasjonale vannfuglundørsøkelser". Initiativtakeren var den kjente zoologen Hj. Munte-Kaas Lund, som var norsk kontaktperson i IWRB.

I 1977 kom Flekkefjordområdet med i tellingene, som heretter ble begrenset til januar og mars. Fra og med 1978 deltok medlemmene fra det nystartede Kristiansand lokallag med telleresultater fra Søgne, Kristiansand og Vennesla. Året etter, 1979, ble Mandal og Lindesnes kommuner med - og dermed var hele kysten stort sett dekket.

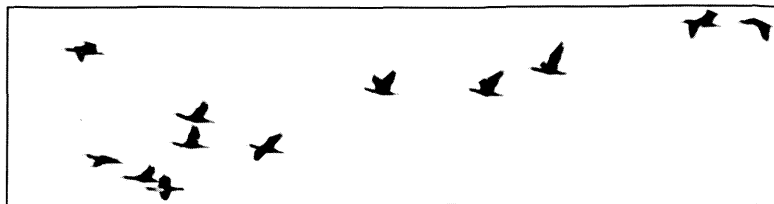
Etter hvert har enkelte innlandskommuner også blitt årlig teltet, og Vest-Agder er nå rimelig godt dekket. Den delen av sjøfuglbestanden som måtte overvintre i den ytre skjærgården unngår imidlertid fremdeles våre registreringer.

Dette beror på at slike tellinger må utføres med båt, og enhver som kjenner til vær, vind og bølger midtvinters utenfor vår kyst vet at dette kan være et vanskelig, for ikke å si hasardiøst og farlig foretagende.

Et hovedpoeng de siste årene har forøvrig vært å telle de samme områdene fra år til år, slik at resultatene blir mest mulig sammenlignbare. Dette er vesentlig for å kunne fange opp endringer i bestandene av de forskjellige artene.

Vinteren 1992.

Tellingene ble utført 18-19. januar og 14-15. mars. Resultatene fra januartellingen ble som vanlig oversendt NINA som et ledd i overvåkingen av sjøfuglbestandene i utvalgte områder langs norskekysten.

Storskarv er en vanlig art å se under vannfugltellingene i Vest-Agder.
(Foto: Tor Oddvar Hansen)

Tellelokalitetene.

Vennesla: Venneslafjorden.

Observatører: Arne Philip Aanensen, Øyvind Fjeldsgård, Hans Kristian Fjeldsgård.

Kristiansand: Vollevann, Hemmingsvann, Gillsvann, Furutjern, Otra, Flekkerøya og Torsøya - Møvik. Randesund ble ikke telt i mars.

Observatører: Roy E. Fredriksen, Odd Jørgensen, Truls Andersen, Asbjørn Lie, Fredrik Tybekken, Kjetil Breistein, Svein Haakonseth, Arne Philip Aanensen, Sigve Hornnes, Øyvind Fjeldsgård og Hans Kristian Fjeldsgård.

Søgne: Holskogen - Ålo, Lohnetjønn, Mevann, Repstadvann, Kvernhusvann.

Observatører: Asbjørn Lie, Steinar Flottorp, Odd Jørgensen, Truls Andersen, Øyvind Fjeldsgård og Hans Kristian Fjeldsgård.

Mandal: Ålo - Hille.

Lindesnes: Tjøm - Lindesnes fyr.

Marnardal/Audnedal: Mandalselva/Audna.

Observatører Mandalsområdet: Gunnar Gundersen. Bernt K. Knutsen, Arfinn Henriksen, Tor Egil Høgsås, Anders Gundersen, Stian Lindland, Jon Gabriel Noddeland, Runar Jåbekk, Inge Flesjå, Morten Helberg, Raimond Aanensen og Roy Hermann Olsen.

Lyngdal: Lastad/indre Kvavikfjorden, Lyngdalselva - Presteneset, Rosfjorden, Gulltjønn, Hagestadvann, Barvannet.

Observatører: Bjørn Nissen, Bernhard Lid.

Hægebostad: Lygnevann v/ Tvetosen, Lautjønn.

Observatør: Kåre Olsen.

Farsund: Kyststrekningen Sigersvold - Straumen/Framvaren, indre skjærgård i Spind, Slevdalsvann, Brastadvann, Prestvann, Nesheimvann, Hanangevann, Kråkenesvann, samt endel småvann og tjern på "indre" Lista.

Observatører: Lars Bergersen, Glenn Bjørnstad, Håkon Fuglestad, Rigmor ?, Nils H. Lorentzen, Tor O. Hansen, Kåre Olsen, Knut Olsen, Per Ø. Grimsby, Steinar Skeibrok og Geir H. Stølen.

Kvinesdal: Sandebukta, Fedå samt nedre del av Kvina.

Flekkefjord: Åna-Sira, Hidra, Lafjorden m/Abelsnes, Løgene m/Grisefjorden, Siraelva og Gylandsvassdraget.

Sirdal: Sira fra Tonstad til Tjørhom.

Observatører: Kjell Grimsby, Geir Grimsby, Svein Grimsby, Per Ø. Grimsby og Atle Grimsby.

Samtlige observatører takkes herved for innsatsen.

*Overvintrende sildemåker er en sjeldenhet i Vest-Agder. 1 januar 1992 ble det likevel observert 2 individer både i Kvinesdal og i Flekkefjord.
(Foto: Runar Jåbekk)*

Værforhold.

Dette var fjerde vinter på rad med mildvær, regn og mye vind og bølger på sjøen. Værforholdene i januar var W kuling med yr og småregn, tildels tung sjø. Marstelingen foregikk i NW bris, opphold, lite sjø og forholdsvis brukbare telforhold. Ferskvannene var isfrie under begge tellingene.

Kommentarer til resultatene.

Lom:

Enkeltind. av smålom lå spredt langs hele kysten denne vinteren. 12 islom på Lista i januar er i overkant av et "normalår".

Lappedykkere:

12 dvergydkkere er jevnt med fjorårets resultat. Horndykker ble bare sett på Lista, mens enkeltind. av gråstruedykker ble registrert i Randesund, Lindesnes og Lista.

Skarv:

Totalt 517 skarv er likt med 1991. Storskarven dominerte fullstendig med 473 i januar, hvorav ca halvparten i Farsund. Toppskarv (20) ble bare sett i vestre del av fylket.

Gråhegre:

Mandal toppte statistikken i januar med 92 ind., ellers hadde samtlige kystkommuner bra overvintringsbestand. Legg også merke til at arten har begynt å overvintre helt oppe i Sirdal. Totalantallet for januar på 328 ind. er ny rekord, og er sannsynligvis en følge av den milde vinteren.

Svaner:

Vinterbestanden av knoppsvaner stiger stadig, rundt 150 ind. er ny rekord. Som vanlig er det flest i Kristiansand og Mandal. Sangsvaner overvintret spredt over hele fylket, som vanlig flest i de

næringsrike ferskvannene på Lista. Et totaltall på 96 er likevel godt under det som var normalt før om årene, med "normale" isvintre inne i landet i Sør-Norge.

Gjess:

491 kanadagjess er et bra resultat, men ligger endel under rekorden (545 i jan. 87). En grågåsflokk på vel 60 ind. overvintret som vanlig på Lista. 3 grågjess i Otrå, Kristiansand og 2 i Lygne, Eiken var jo ganske artig. Enkeltind. av hvitkinngås, tundra-gås og kortnebbgås overvintret på Lista.

Ender:

Stokkandbestanden steg til ny rekord denne vinteren (1994 ind.). Kristiansand har som vanlig størst antall (469), med Farsund som en god nr. 2 (439). Marstallet (1064) ligger imidlertid en god del under 1991 (1476).

Enkelte dykkandarter viste gode tall. Toppand opptrådte med 615 ind. i jan., bergand 125 ind. og taffeland 77 ind. Som vanlig var det ferskvannene på Lista som hadde flesteparten, men noen få ble også sett i Kristiansand og Mandal.

Kvinand overvintret over hele fylket, både i sjøen og i ferskvann, med totalt 959 i jan. Det var det samme som i 1991. Ærfuglen var mest tallrik av sjøendene, 1341 i jan. Vanligvis pleier skjærgården i Kristiansand og Mandal å inneha den største vinterbestanden. I 1992 ble imidlertid over halvparten (780) reg. i området Lista - Hidra. 328 haveller var litt over fjorårets resultat, 14 av dem i Randesund, resten langs Listastrendene.

Sjeldenheter som brilland, praktærfulg, stellerand og 2-3 lappfiskender overvintret på Lista hele vinteren. I tillegg lå to flotte lappfiskand ♂♂ i Otrå.

Riksefugl:

Totalt 29 sothøner er en dobling i forhold til fjorårets vinterbestand. Enkeltind, av vannrikke ble observert i Randesund og Lista.

Vadefugl:

55 vadere av 9 arter ble registrert på Lista i januar. 27 av dem var steinvendere. Arter som tundralol, sandløper og kvartbekkasin er av de mer sjeldne overvintre. Ingen av kommunene utenom Farsund hadde overvintrende vadere i januar. Under marstellingene var vårtrekket i full gang: 1763 ind. av 9 arter. 1534 vipper, 117 tjeld og 75 sandlo er brukbare tall såpass tidlig.

Måker:

Gråmåke var - som vanlig - tellingenes tallrikkeste art, totalt 4200 i januar. Alle de vanlige måkeartene ble registrert i noenlunde normale antall. Overvintrende sildemåker i Kvinesdal og

Flekkefjord er blandt de mer uvanlige måker vinterstid. Grønlandsmåke og polarmåke hadde også dette året tilhold på Abelsnes i Flekkefjord hele vinteren.

Småfugl:

Rundt 300 overvintrende skjærpiplerker, flesteparten langs Listastrendene, er ny rekord (125 i 1991). Fossekalltallet (47 i jan.) lå likt med fjorårets antall. Vassdragene i Flekkefjord og Sirdal blir som vanlig best dekket. Utvilsomt finnes fossekallen vanlig overvintrende i alle fylkets elver og vassdrag, men disse blir dog ikke dekket av vannfugltellingene.

I isfugl i Randesund i jan. er verdt å merke seg.

Totalantallet for 1992, 13.823 ind., ligger drøyt 1.000 over fjorårets resultat. Marstallet, 11.393, er tilsvarende 700 under 1991-tallet. 67 registrerte arter er 2 flere enn i 1991.

*Gråmåke var tellingenes mest tallrike art, med hele 4.200 ind. i januar.
(Foto: Runar Jåbekk)*

Telleresultater:

Det er brukt følgende forkortelser for kommuner:

Ve = Vennesla
Kr = Kristiansand
Sø = Søgne
M/A = Marnardal/Audnedal
Ma = Mandal
Li = Lindesnes
Hæ = Hægebostad
Ly = Lyngdal
Fa = Farsund
Kv = Kvinesdal
Fl = Flekkefjord
Si = Sirdal

j = januar
m = mars

Art	Ve	Kr	Sø	M/A	Ma	Li	Hæ	Ly	Fa	Kv	Fl	Si	Tot.
Smålom	j	2	2		1	1			7		1		14
	m					1			2				3
Storlom	j								2				2
	m								1				1
Islom	j								12				12
	m								5				5
Lom sp.	j				1				1				2
	m					1			2				3
Dv.dykker	j					2		1	6		3		12
	m				1	2			5		3		11
Ho.dykker	j								18				18
	m								15				15
Gr.dykker	j	1				1			3				5
	m					2			1				3
Dykker sp.	j												-
	m								3				3
Storskarv	j	68	14		75	6		1	217		91	1	473
	m		2			71		1	248		79		401
Toppskarv	j								11	2	7		20
	m								1		6		7
Skarv sp.	j					24							24
	m				10								10
Gråhegre	j	22	40		92	19		3	77	2	72	1	328
	m	6	21		48	41		4	32		72	3	227
Kanadagås	j 45	57	7	159	9	68			128	8	3	7	491
	m 30	10			2	4	8		143		5	11	213

Art	Ve	Kr	Sø	M/A	Ma	Li	Hæ	Ly	Fa	Kv	Fl	Si	Tot
Hv.kinngås	j								2				2
	m								1				1
Grågås	j	3				2			63				68
	m								81				81
Tundragås	j												-
	m								1				1
K.nebbgås	j								1				1
	m								1				1
Gås sp.	j				3								3
	m												-
Knoppsvane	j	58	13		55	3		6	7				142
	m	51	15		67	6			15				154
Sangsvane	j	5	2	15	2		2		67		3		96
	m		4			6			7		11	4	32
Gravand	j												-
	m					5			41				46
Stokkand	j	18	469	255	288	119	10	149	439	2	162	83	1994
	m	5	112	41	203	28	32	43	443	2	101	54	1064
Krikkand	j												-
	m				1				15				16
Brunnakke	j				3				8				11
	m								26				26
Taffeland	j	4							73				77
	m					2			32				34
Toppand	j	10			5				598		1	1	615
	m	6			2				557	1	1		567
Bergand	j	20			3			2	100				125
	m	1							84				85
Ærfugl	j	253	36		198	67		10	430		347		1341
	m	38	33		32	108			448		303		962
Praktærfugl	j								1				1
	m								1				1
Stellerand	j								1				1
	m								1				1
Svartand	j	13	2		9	6			33	1	9		73
	m				1	4			48		2		55
Sjørørre	j	4				1			109		1		115
	m					1			119		1		121
Brilleand	j								1				1
	m								1				1
Havelle	j	14							314				328
	m					4			334		23		361
Kvinand	j	27	266	39	61	24	2	4	409	1	108	18	959
	m	7	75	13	47	24	21	3	333	2	140	13	678
Dykkand sp.	j					2		6					8
	m							4	12				16

Art	Ve	Kr	Sø	M/A	Ma	Li	Hæ	Ly	Fa	Kv	Fl	Si	Tot
L.fiskand	j	2							2				4
	m								3				3
Siland	j	24	12		48	4			23	1	3		115
	m	3	13		14	30			14		1		75
Laksand	j	5	2		2			11	32	5	4	2	63
	m		2		7	1		9	16		5	4	44
Vannrikse	j	1							1				2
	m								1				1
Sothøne	j				2			1	26				29
	m				2				13				15
Sivhøne	j	1									1		2
	m										1		1
Tjeld	j												-
	m	3	1		17	34			57		5		117
Sandlo	j												-
	m					1			74				75
Tundralo	j								1				1
	m												-
Vipe	j								5				5
	m				84	34	16		1379		17	4	1534
Steinvender	j								27				27
	m								6				6
Myrsnipe	j								1				1
	m								2				2
Sandløper	j								1				1
	m												-
Rødstilk	j								8				8
	m								2		1		3
Storspove	j								1				1
	m								2				2
E.bekkasin	j								10				10
	m								9				9
K.bekkasin	j								1				1
	m												-
Småvader sp.	j												-
	m					15							15
Havhest	j												-
	m										2		2
Alke	j								1				1
	m												-
Alkekonge	j	2				30					1		33
	m								1				1
Lomvi	j	4	1		1				2	1	6		15
	m					1			1		5		7
Alke/lomvi	j												-
	m					3			1				4

Art	Ve	Kr	Sø	M/A	Ma	LiHæ	Ly	Fa	Kv	Fl	Si	Tot	
Teist	j							1				1	
	m											-	
Lunde	j							1				1	
	m											-	
Sildemåke	j								2	2		4	
	m		12		1	5						18	
Hettemåke	j	28	5		32			24	2	38		129	
	m	88	30		48	9		64		123		362	
Fiskemåke	j	24	5			4		31	10	38		112	
	m	40	27		18	3		34	2	44		168	
Gråmåke	j	574	114		628	910		901	55	985		4167	
	m	93	260		617	270		827	12	801		2880	
Svartbak	j	70	17		198	84		111	10	175		665	
	m	9	43		55	25		129	2	176		439	
Stormåke sp.	j				340	395						735	
	m				50	5						55	
Krykkje	j	1						5	1			7	
	m									1		1	
Grøn l. måke	j									2		2	
	m									1		1	
Polarmåke	j									1		1	
	m									2		2	
Skj.p.lerke	j							268		2		270	
	m				1	41		251		7		300	
Vintererle	j											-	
	m					2		2				4	
Fossekall	j							1		16	30	47	
	m					2		1		12	26	41	
Isfugl	j	1										1	
	m											-	
67 arter	j 95	2003	578	159	2053	1702	84	197	4623	104	2082	143	13823
	m 42	535	517	-	1329	791	77	64	5948	19	1951	119	11393

KONKURRANSEFUGLEN

Responsen på siste konkurransefugl var som vanlig heller dårlig. Kun tre svar ble innsendt, og alle var riktige. Som alle innsenderne hadde oppdaget var fuglen en lappspurv, forøvrig fotografert av Ole Aa. Brattfjord.

På grunn av den dårlige responsen det har vært på de siste konkurransefuglene har vi diskutert å kutte den ut for en tid. Når vi nå likevel velger å forsette, så er det fordi vi håper, og tror, at mange har glede av å "bryne seg" litt på konkurransefuglen selv om de ikke sender inn svar.

Når dette er sagt, så håper vi selvsagt at flest mulig tar seg tid til å sende inn et svar. Det er jo tross alt premier å hente. Slik det er nå er ihvertfall vinner sjansene temmelig gode for de som måtte sende inn riktig svar!

Av de riktige svarene forrige gang har vi trukket ut Steinar Flottorp, Søgne som den heldige vinner. Premie kommer i posten.

Svaret på dette nummerets konkurransefugl må være redaktøren ihende senest tre uker etter at du har mottatt Piplerka.

Lykke til!

20 spørsmål om spettefamilien (Picidae)

Fra Lista lokallag har vi mottatt nye spørsmål og svar, denne gang om spettefamilien. Når du har grublet ferdig kan du snu bladet på hodet og sjekke hvor mange rette du har. Lykke til!

1. Hvor mange arter av spettefamilien hekker i Europa?
(7 - 10 eller 12).
2. Arten minner lite om en spettefugl, men regnes faktisk til disse. Hvilken art er dette?
3. Hvilken spettefugl er den største av artene i Europa?
4. Hvilken hakkespett bruker "spettesmie"?
5. Hva heter vår sjeldneste spettefugl?
6. Hvilken spettehann har gulaktig isse?
7. Hvilken spetteart er mest tallrik på Nord-Vestlandet?
8. Er vendealsen en trekkfugl?
9. Bygger vendealsen reir?
10. Hvorfor har vendealsen fått navnet sitt?
11. Hvilken spetteart blir regnet som en invasjonfugl i enkelte år?
12. Hvilken hakkespett kommer oftest på besøk på fuglebrettet?
13. Hva heter den minste spetten i Europa?
14. De fleste spettene har to tær som vender forover og to som vender bakover. Hvilken art skiller seg ut fra de andre?
15. Hvilken hakkespett har tidligere hekket i Danmark og Sverige, men er aldri påtruffet i Norge?
16. Kan alle hakkespettene hakke ut reirhullet selv?
17. Hvilken spettefugl kan ofte ta reiret fra andre fugler og kaste ut eggene?
18. Hvilken farge har eggene hos hakkespettene?
19. Ruger begge foreldrene ut eggene hos hakkespettene?
20. Hvilken hakkespett mater ungene sine lengst?

Svar:

1: 10 arter 2: Vendeals 3: Svartspett 4: Flaggspekk 5: Hvitryggspekk 6: Treidaspett 7: Gråspett 8: Ja 9: Nei 10: Navnet kommer av dens evne til å vri hodet og nakken bakover 11: Flaggspekk 12: Flaggspekk 13: Dvergspekk 14: Treidaspett 15: Mellomspett 16: Ja 17: Vendeals 18: Hvite 19: Ja 20: Treidaspett (opp til 2 måneder).

NOF avd. Vest-Agder.

Referat fra årsmøtet 19.03.93.

Etter en liten forsinkning p.g.a gjennomført styremøte for V-Agder avdelingen og samlingsmøte for LRSK, ble årsmøtet åpnet av formann Runar Jåbekk. kl.19.15. 21 medlemmer var møtt frem til de trivelige lokalene ved Risøbank i Mandal, for en god kopp kaffe, valg og diskusjoner.

R.Jåbekk ble valgt til møteleder og Per Ø.Grimsbj til referent. Runar las opp årsmeldingen fra fylkesavdelingen, uten at det var noen kommentarer til dette.

Regnskapet ved Odd Jørgensen.

Regnskapet er forøverg publisert i sin helhet lenger ute i denne "Piplerka". Dette gjelder også for de andre komiteer. O.Jørgensen gikk igjennom alle postene på årets regnskap. Det var litt reaksjon på at ikke regnskapet var kopiert opp til utdeling blandt årsmøtedeltakerene, og spesielt poengterte Eldar Wrånes at dette burde vært ordnet. Økonomisk sett er det ikke akkurat gullalder i foreningen, og for at det skulle være mulig å utgi tre nummer av medlemsbladet vårt, ble det nødvendig å bruke av Carl A. Jacobsens Minnefond. På årsmøtet i fjor var det enighet om at hvis det ble vanskelig økonomisk for fylket å betale trykking, av Piplerka skulle lokallagene gå inn med nødvendig støtte etter behov. Dette ble presisert av flere. Utifra dette kom Øyvind Fjellsgård med forslag om at Minnefondet skulle settes opp igjen til utdeling for eventuelle prosjekter blandt medlemmene, med en utvidet søknadsfrist til 15.mars. Det ble holdt votering, og forslaget ble vedtatt i sin helhet med 18 stemmer for og 3 stemmer mot forslaget.

Videre vakte det reaksjon hos E.Wrånes at ikke regnskapet var revidert av revisor. Runar kunne bare beklage at grunnen til at dette ikke var gjort var en kommunikasjonsvikt innad i styret. Finn Jørgensen foreslo at det ved tilsetting av ny kasserer utarbeides nødvendige instruksjoner fra styret. Dette vil bli tatt til etterretning for fremtiden. Det ble enighet ved et forslag fra E.Wrånes om at regnskapet for 1992 skulle sendes til revisor Peder K.Knutson, og godkjennes av årsmøtet hvis Knutson finner regnskapet i orden. Til slutt vakte det litt forundrig hos Knut S.Olsen at regnskapet fremdeles ble gjort opp fra mars til mars, og ikke fulgte et kalenderår slik som det ble vedtatt på årsmøtet i fjor.

Tidskriftkomiteen ved leder Ole Brattfjord.

Redaktør for vårt eminente magasin O.Brattfjord kunne nok en gang lese opp årsmeldingen, å vite med seg selv at kvaliteten på Piplerka er meget høy. Men Ole var ikke helt fornøyd med tingenes tilstand, og spesielt gikk dette på stofftilgangen. Redaktøren kunne bekrefte at det var for få som bidro med stoff, samtidig som artikler og småstykker hadde en tendens til når det først kom inn noe, dryppet det inn alt på en gang. Ole var også skuffet over at en artikkel om Gråsik, cabaret av Atle Grimsby og Jan E. Røer ble publisert i Cinclus, mens det ikke har blitt sent noe om dette til Piplerka. Røer kunne imidlertid love at det ville komme et sammendrag fra artikkelen, og at det

hele tiden hadde vært hensikten.

Det som imidlertid virkelig fikk opp temperaturen i salen var et forslag fra Brattfjord om å redusere antall nummer av Piplerka til to. Dette ble begrunnet utifra stofftilgangen og litt på grunn av fylkets økonomi. R.Jåbekk kunne ikke helt være med på at økonomien kunne brukes som argument for å utgi bare to nummer. Dette forslaget vakte allmen diskusjon og spesielt presiserte Kåre Olsen at foreningens viktigste mål var utgivelse av Piplerka. Ett nytt forslag ble lagt frem av Jan Erik Røer. Jan E. mente det måtte være mulig å kjøre Lista Ornitologiske Stasjons årsrapport som et nummer av Piplerka, slik at det ble tre vanlige nummer pluss stasjonsrapporten.

Jan Erik foreslo at stasjonen skulle hente ut det eventuelle overskuddet fra salg av dette bestemte nummer av Piplerka, mens stasjonen selv sto for trykkeutgifter. Dette ble lagt frem etter at K.Olsen hadde etterlyst en plan for hvordan finansiering skulle foregå. Resultatet av denne debatten ble en votering om tre forskjellige muligheter: 1. Ole's forslag om å redusere antall nummer til to. 2 Den opprinnelige ordningen med en målsetting om fire nummer i året og nr. 3 Jan E. R. 's forslag om tre nummer pluss rapporten. Etter at forslag 1 ble nedstemt med 1 mot 20 i forhold til forslag 3, ble det enstemmig vedtatt at antall nummer av Piplerka skal være 3 pluss stasjonsrapporten fra LOS.

LRSK ved Tellef Vestøl.

T.Vestøl kunne berette om et godt og aktivt år for komiteen, og rapporteringsaker fra årene -88 og -89 sammen med behandlede saker fra NSKF for -91 er klart for publisering. Fortsatt er det "kleint" med saker fra Kristiansandområdet, og dette ble etterlyst fra Tellef. Det er heller ikke helt sammenheng mellom arter som er "sett" ifølge VF's siste nytt spalte og innrapporterte arter til komiteen.

Jan E. kunne fortelle at David Drangslund (sivilarbeider, stasjonert på LOS) for tiden jobbet med å legge inn tidligere LRSK saker på data. Det var ellers ikke noen spørsmål til årsmeldingen.

Vannfugltellingen ved leder Kåre Olsen.

Vannfugltellingen ble fulgt opp med telling til de fastsatte datoer. Kåre poengterte hvor viktig det var å opprettholde vannfugltellingene, spesielt nå i disse dager med planlegging av oljeboring i Skagerak. Finn J. lurte på om hekkeregistreringene av sjøfugl også burde publiseres sammen med vinteren tellinger. R.Jåbekk kunne imidlertid bekrefte at tellinger fra sommeren vil bli publisert separat ved en senere anledning.

Vinterfugltelling ved leder Svein A.Grimbsby.

Svein kunne bekrefte at det ikke lenger var noen satsing på vinterfugltellinger sentralt i NOF og ved Bergen museum ved A.Håland. På grunn av en dårlig oppfølging, og at det ikke har fulgt noen publikasjoner over arbeidet har antall tellere de senere år gått kraftig ned. Svein hadde ikke mottatt tellinger fra mer en 5 personer dette år.

Finn J. kunne bekrefte at det ikke var satt av midler til publikasjon av stoffet i NOF sentralt. Finn foreslo samtidig at komiteleder Svein tok kontakt med NOF sentralt for å høre om den videre utviklingen i vinterfugltellingsarbeidet. Finn mente også at det måtte

være et mål å forsøke å øke satsingen her i Vest Agder, da det absolutt har en verdi med slike tellinger.

Oljekontaktutvalget ved Jan Erik Rør.

Ved årsmøtet i fjor ble det bestemt at oljekontaktutvalget skulle legges til LOS. Dette var på grunn av at det var mulig å nå kontaktpersoner på telefon på stasjonen. Jan E. kunne fastslå at det ikke hadde vært saker å jobbe med for kontaktutvalget.

Kåre O. kunne fortelle at Lista lokallag foretar månedlige tellinger på strendene langs Lista på oppfordring fra Stavanger Museum, og at resultatene blir sendt til fylkesmannen i V-Agder. Etter forespørsel fra Finn J. om materialet ville bli publisert i Piplerka, kunne Kåre fortelle at lederen fra avdelingen for ilanddrevne sjøfugler på Lista, Lars Bergesen jobbet med saken.

Siden det bare er på Lista at det blir foretatt regelmessige tellinger og lokalaget har sitt eget utvalg som jobber med dette, fant årsmøtet det like godt å stryke hele oljekontaktutvalget på fylkesbasis.

Lista Ornitologiske Stasjon ved leder Jan Erik Rør.

Jan Erik kunne meddele om nok et godt år for stasjonen med daglig bemanning hele sesongen. Det fulgte ingen kommentarer eller spørsmål til årsmeldingen.

Valg.

Styrets sammensetning inneværende år har været følgende: *Formann; Runar Jåbekk; Kasserer Odd Jørgensen; Sekretær; Per Øyvind Grimsby, Jan Erik Rør som leder av LOS og fra lokallagene Kåre Olsen, Øyvind Fjellsgård, Jon Noddeland.*

En aller så liten "bombe" for mange ble sluppet da Runar la frem forslaget om ny formann i ringreven Finn Jørgensen. Finn kunne meddele at han var ferdig med sjøfartene, og gjort permanent Mandalitt av seg (iallfall for en god stund). Selv om Finn ikke var overbegeistret med å ta på seg formannsværvet sa han seg villig til å stå for ett år, i første omgang.

Som nyvalgt formann i Mandal lokallag gikk Gunnar Gundersen inn i styret isteden for Jon Nodeland.

Det "nyvalgte" styret ble som seg hør og bør klappet inn.

Forandringer i de forskjellige komiteer.

Tidsskriftkomiteen.

Etter mange gode år i redaktørstolen mente Ole B. at han trengte en pause fra Piplerka. Da Runar hadde sagt seg villig til å ta rollen som ny redaktør ble årsmøtet beroliget. Ole fikk fortjent applaus for sin gode innsats med tidsskriftet.

LRSK.

Styret fremmet forslag om å ta inn Inge Flesjø som nytt komiteemedlem. Styret hadde imidlertid ikke gjort seg opp noen mening om komiteen skulle utvides til fire medlemmer

pluss Tellef eller om en av de eksisterende komitemedlemmer skulle gå ut til fordel for Inge. Det var helt tydelig at dette var en sak som opptok årsmøtet, og temperaturen steg ett par hakk. Jan E. mente at det var viktig å trekke inn yngre medlemmer i komiteen, da dette helt sikkert ville ha en positiv effekt for innrapporteringen av saker. Samtidig mente Jan E. at det måtte være nødvendig å utvide komiteen, på grunnlag av at komiteen faktisk ble redusert til tre medlemmer senest ved årsmøtet i fjor, og fryktet "forgubbing"

Tellef var meget positiv til å ta inn Inge i komiteen, men siden ingen av de andre medlemmene fra komiteen hadde meldt at de ville trekke seg mente han at det var mest naturlig å utvide komiteen til fire igjen. Til spørsmålet om "forgubbing" i komiteen kunne Tellef svare med at det ikke var noe regel om at LRSK folkene "sitter til de dør".

Resultatet endte med votering på to forslag: 1. Utvide komiteen slik at Inge går inn som et fjære medlem. 2. Bytte ut et av de andre komitemedlemmene med Inge, slik at komiteen fortsatt består av tre medlemmer.

Forslag 1 ble vedtatt av årsmøtet med 15 stemmer for og 6 stemmer mot.

Vannfugtellingskomiteen.

Etter flere solide år i komiteleder-rollen gjorde Kåre O. det klart at han ønsket avløsning. Øyvind Fjellsgård tok over ledervervet (NB! Kåre sitter fortsatt som leder for Lista lok.lag.).

Vinterfugtellingskomiteen.

Svein G. gjorde det allerede tidligere på kvelden klart at han så det som svært positivt om en annen som ønsket å satse videre med vinterfugtelling tok på seg lederoppgaven. Ingen på årsmøtet viste noe umiddelbar interesse for "jobben", men Morten Helberg fra Mandal sa seg etterhvert villig til å lede komiteen.

Eventuelt.

Tre saker ble tatt opp: 1 Dekking av utgifter til representanter fra V-Agder på årsmøtet sentralt. 2. Navneforandring av NOF og 3. Økonomien i NOF- V-Agder.

1. Dekking av utgifter til representanter fra V-Agder på årsmøtet sentralt.

Hovedforeningen dekker hvert år utgifter på transport til årsmøtet for opptil to personer fra hver fylkesavdeling. Siden Jan Erik er satt opp på valg som styremedlem i NOF sentralt mente Runar at det var naturlig å dekke reiseutgifter for han, og fikk medhold fra hele årsmøtet på dette.

2. Navneforandring av NOF.

Runar kunne legge frem et brev fra NOF- Telemark om forslag til endring av navn på foreningen vår (igien!), og at de ville fremlegge dette som en egen sak på årsmøtet sentralt. På grunnlag av at nettopp saken om navneforandring var oppe på årsmøtet sentralt senest i fjor på Lista, ble det på oppfordring fra Runar fattet årsmøtevedtak om forslag til å ikke ha dette som sak på årsmøtet sentralt.

3 Økonomien i NOF V-Agder.

På grunn av at ikke hadde kommet inn svar på søknader om støtte fra Viltfondet, kunne ikke styret legge frem noe budsjett for 1993.

Runar kunne fortelle at det skulle søkes om støtte til en storstilt undersøkelse på hekkende sjøfugler til samtlige kystkommuner i Fylket.

Det har i det siste blitt vanskeligere å drive inn penger til prosjekter og annonsepenger, Dette sammen med at fylke hadde sett seg nødt til å bruke rentemidlene fra Minnefondet for å finansiere siste nummer av Piplerka utløste en engasjerende debatt. Jan Erik mente at slik som finansiering av Piplerka foregår idag er fundamentalt galt, at fylket koster trykking mens alle inntekter fra medlemsavgift går til lokallagene. Odd J. mente at det var helt tulle at fylket var avhengig av å skaffe penger fra prosjekter for å trykke Piplerka, og foreslo at medlemskontigenten måtte økes slik at fylket overtok endel av kontigenten til trykking. Knut Olsen fryktet at en nevneverdig økning av kontigenten ville føre til færre medlemmer. Runar forsøkte å roe debatten med følgende kommentar; hvis det fra lokallagenes side blir betalt ut nødvendig beløp til trykkegifter når det eventuelt begynner å minke i "pengekassa" vil det ikke være noe problem. Per Øyvind presiserte at det ved årsmøtet senest i fjor ble bestemt at et slik beløp skulle utbetales om det ble nødvendig.

Resultatet fra debatten endt ut i votering på to forslag: 1. Et fast beløp skal hvert år utbetales til fylket fra de tre lokallagene til trykking av Piplerka (uten at det ble diskutert noe størrelse på beløpet). 2. Beløp skal betales ut etter det behovet det er for midler til trykking av Piplerka. Forslag 2 ble vedtatt med 15 stemmer for og 6 stemmer mot.

Med denne saken avsluttet kunne møteleder Runar endelig offisielt avslutte årsmøtet, og konstantere at møtet allerede var gått inn i en ny dag.

Per Ø. Grimsby
referent

STØTT Norsk Fuglevernssfond

Fondet har som formål å skaffe midler til fuglevern i vid forstand. Vi ber fugleinteresserte om hjelp!

Bankgironr. 6404.09.53556
Postgironr. 5 54 72 03

Årsmelding 1992:

NOF avdeling Vest-Agder

Syreys sammensetning i 1992 har vært:

<i>Runar Jåbekk</i>	-	<i>formann</i>
<i>Odd Jørgensen</i>	-	<i>kasserer</i>
<i>Per Øyvind Grimsby</i>	-	<i>sekretær</i>
<i>Jan Erik Røer</i>	-	<i>styremedlem (LOS)</i>
<i>Kåre Olsen</i>	-	<i>styremedlem (Lista)</i>
<i>Jon G. Noddeland</i>	-	<i>styremedlem (Mandal)</i>
<i>Øyvind Fjeldsgård</i>	-	<i>styremedlem (Kr.sand)</i>
<i>Kjell Grimsby</i>	-	<i>varamann (Lista)</i>
<i>Ole Aa. Brattfjord</i>	-	<i>varamann (Mandal)</i>
<i>Sigve Hornnes</i>	-	<i>varamann (Kr.sand)</i>

1992 har vært et varierende år for fylkesavdelingen. Årsmøtet i hovedforeningen ble i 1992 avholdt på Lista, med NOF avd. Vest-Agder som arrangør. For de som var med på arrangementet ble det noen hektiske dager, som forhåpentligvis resulterte i bra reklame for Lista og Vest-Agder.

Ellers i året har vi ikke behandlet de helt store sakene. Det har likevel vært endel kontakt med fylkesmannens miljøvernnavdeling, bl.a. angående vern av Slevdalsvannet, utvidelse og endrede bestemmelser i sjøfuglreservatene, truede fuglearter i Vest-Agder m.m. Det har også vært jevnlig kontakt med NOF's hovedstyre, uten at de helt store sakene har vært på dagsorden.

Av gjennomførte prosjekter i 1992 ble de faste vannfugltellingene i januar og mars, samt sjøfuglregistreringene i hekketiden gjennomført som vanlig. Det ble registrert hekkende kanadagås over store deler av fylket, selv om reduserte tilskudd medførte noe redusert innsats her. Vi samarbeidet også med NINA om et halsringmerkingsprosjekt på kanadagås. Dette gikk meget bra, og vil sannsynligvis bli videreført i 1993.

Utgivelsen av Piplerka var noe vanskeligere i år enn i fjor, og nummer 3 og 4 måtte utgis som dobbeltnummer. Det vises ellers til egen årsmelding.

En stor del av aktiviteten i fylket har i år vært knyttet til Lista O.S., som raskt har vokst fram som landets ledende fuglestasjon. For detaljer henvises til stasjonens årsrapporter, samt egen årsmelding og regnskap.

Økonomisk har også 1992 vært relativt magert. Det ser stadig ut til å bli verre å få midler til prosjekter o.l. Piplerka er den største utgiftsposten. Det henvises forøvrig til regnskapet.

Komiteene har i 1992 hatt følgende sammensetning:

Piplerka: Ole Aa. Brattfjord (redaktør), Finn Jørgensen, Runar Jåbekk

LRSK: Tellef Vestøl (formann - sekretær), Leif E. Gabrielsen, Nils H. Lorentzen, Eldar Wrånes og Jan Michaelsen.

Vannfugl: Kåre Olsen (formann), Gunnar Gundersen og Øyvind Fjeldsgård

Kontaktmann "Siste Nytt": Runar Jåbekk

Vinterfugl: Svein Grimsby (formann), Morten Helberg og Øyvind Fjeldsgård.

Oljekontaktutvalg: Lista O.S.

Kontaktmenn Vår Fuglefauna: Else Waage (Lista), Ole Aa. Brattfjord (Mandal) og Sigve Hornes (Kristiansand).

Mandal 18.02.92.

Runar Jåbekk
formann

Regnskap 1992:

NOF avd. Vest-Agder

	Inntekter	Utgifter
Prosjekter	31.300,00	8.000,00
Annonser	2.850,00	1.500,00
Trykkeytgifter		16.615,00
Div. utgifter Piplerka		2.619,70
Reiseutgjevningsskassa		1.870,00
Årsmøtet		4.640,00
Kontorutgifter, kopiering		1.386,00
Porto	170,30	1482,00
Renter	9.226,00	
Diverse	357,00	1.912,60
	43.903,30	40.025,30
Beholdning 18.03.92:	3.807,20	
Bank 18.02.93:		7.517,20
Kontant 18.02.93:		168,00
Balanse	47.710,50	47.710,50

Odd Jørgensen
kasserer

Peder K. Knutsen
revisor

Piplerka

Årsmelding 1992

Piplerka kom ut med tre hefter i 1992, to enkeltnummer og et dobbeltnummer (3/4). Det har blitt publisert til sammen 176 sider (Nr. 1 ss. 1-60; nr. 2 ss. 61-112 og nr. 3 ss. 113-176).

Jeg skal ikke dvele for lenge ved 1992-årgangen, da jeg gjør regning med at de tre numrene er årsmelding god nok i seg selv. Det er imidlertid helt på det rene at det med dagens stofftilgang til Piplerka, ikke er mulig å produsere fire enkeltnummer i året. Det er mer enn hardt nok å sy sammen tre. En rask tilbakegang i redaktørens egne årganger viser da også at det siden 1977 kun én eneste gang har kommet ut fire enkeltnummer. Det skjedde i 1991. Ellers har det normale vært tre nummer, og enkelte år ikke mer enn to nummer (1980, 1983, 1987, 1988 og 1989). "Bragden" med fire enkeltnummer kommer med andre ord neppe til å gjenta seg, og skyldtes ene og alene det faktum at Kurt Jerstad lot oss publisere den flotte fossefall-rapporten hans i Piplerka. Den fylte nemlig et nummer alene.

Dette bør etter mitt skjønn få konsekvenser for den framtidige driften av tidsskriftet. Jeg vil overfor årsmøtet foreslå at tidsskrift-konseptet for framtiden endres til to enkeltnummer i året. Dette vil lette presset på redaktøren, og dessuten bidra til en faglig heving av tidsskriftet. Saken har også et økonomisk aspekt - det vil bli rimeligere.

Jeg vil også mane til større interesse for å publisere ting i Piplerka. Det har innimellom vært noe skuffende for en stoff-fattig redaktør å oppleve interessante Vest-Agder-artikler på trykk andre steder. Jeg tenker da blant annet på artiklene om cabaret (Cinclus/VF) og

sildemåke (Ringmerkaren) - artikler jeg ikke har sett snurten av til Piplerka. Det er beklagelig.

Årene med Piplerka har vært interessante og lærerike - men også slitsomme. Det har tatt mye tid, og det siste året har dessverre tappet meg tom.

Det er med andre ord på tide å slutte av mens leken er god. Nå har jeg vært med i Piplerka-karusellen i nærmere fem år (utrolig nok). Ble aktivt med i redaksjonen i 1988, og overtok redaktørjobben etter Finn Jørgensen fra og med 1990-årgangen. Så det er med god samvittighet jeg nå overlater roret til Runar Jåbekk. Det gjør dessuten godt å vite at tidsskriftet er i de beste hender. Dermed er min tid ute, i alle fall i denne omgangen, så hjertelig takk for meg!

Ole Aa. Brattfjord
avtroppende redaktør

Skjebstad/Mandal 17. februar 1993

LRSK

Årsmelding 1992

LRSK Vest-Agder har i 1992 bestått av:

Leif Egil Gabrielsen
Nils Helge Lorentzen
Jan Michaelsen
Eldar Wrånes
Tellef Barøy Vestøl

Leif Egil Gabrielsen var komiteens sekretær fram til årsmøtet 20. mars 1992. Etter 10 år som sekretær ønsket han avsløsning, og Tellef Barøy Vestøl ble valgt som ny sekretær. Årsmøtet vedtok dessuten å redusere LRSK fra fire til tre medlemmer (+ sekretær), og resultatet ble at Leif E. Gabrielsen trådte ut av LRSK fra 31.12.92.

LRSK har i 1992 mottatt 144 saker til behandling. En stor del av sakene, faktisk hele 53 gjaldt arter som skal behandles av NSKF. Av de resterende 91 sakene ble 86 godkjent, mens 4 ble underkjent og 1 avventes til belegg foreligger. I tillegg ble 21 saker fra perioden 1988-91 tatt opp til endelig avgjørelse, og her ble 6 saker godkjent, mens 14 ble underkjent og 1 ble henlagt. Ved årsskiftet er LRSK ajour med behandlingen av alle innkomne saker pr 21. november 1992.

LRSK hadde et møte i 1992. Foruten å behandle sjeldenhetssaker drøftet vi nye sjeldenhetslister for fylket. Listene som ble presentert i Piplerka nr. 2-92 var ikke behandlet av LRSK, og LRSK gikk inn for å utarbeide nye lister som skal presenteres i nr. 1-93. Disse listene vil bli tilpasset artsutvalget i NFKF's rapporter, og vil også ta med alle aktuelle underarter.

Komiteens sekretær deltok på et fagmøte

for alle landets LRSK-er og NSKF på Utsira, 2-4 oktober, arrangert av NFKF. Her ble NFKF's funksjon diskutert, samt mulighetene for samordning og standardisering av arbeidet i landets LRSK-er. Av stor interesse er mulighetene for å få utviklet en felles PC-basert database for NSKF/NFKF/LRSK. Det vil gjøre arkivet vårt til et spennende oppslagsverk, og sekretæren glad som en lerce. Sekretærens reiseutgifter ble dekket gjennom en bevilgning fra Miljøvernavdelingen i Vest-Agder.

Det har kommet to publikasjoner fra LRSK i 1992, nemlig:

- a) **Gabrielsen, *Nytt fra LRSK Vest-Agder*, Piplerka nr. 1-92.** (Godkjente observasjoner til og med 1990).
- b) **Vestøl, *Støtt opp om LRSK*, Piplerka nr. 3/4-92.** (Orientering om LRSK's arbeid).

LRSK har i tillegg bidratt med observasjoner fra Vest-Agder til NFKF's rapport "Fugler i Norge 1991" i Vår Fuglefauna. Når det gjelder publisering av såkalte rapportarter (arter som ikke krever godkjenning), er planen å trykke rapportene for 1988 og 1989 i Piplerka nr. 1-93. Rapportene for 1990 og 1991 vil forhåpentligvis komme i nr. 2-93.

Det ser ut til at rapporteringsgraden er på god vei oppover, men fortsatt vet vi

at mange eldre beskrivelser ligger og samler støv rundt om i fylket. Med godt detektivarbeid fra LRSK, og god innsats fra observatørene, håper vi å være tilnærmet ajour i løpet av et års tid.

Oslo, 15. februar 1993
Tellef Barøy Vestøl
sekretær

Lista Ornitologiske Stasjon

Årsmelding 1992

Stasjonen har i 1992 hatt følgende styre:

Leder:	Jan Erik Rør
Nestleder:	Nils Helge Lorentzen
Sekretær:	Per Øyvind Grimsby
Kasserer:	Bjørn Erik Hellang

Stasjonen har i 1992 drevet etter samme mønster som de to foregående år. For detaljer viser vi til stasjonens årsrapport som vil komme ut i mars/april.

I dette korte sammendraget kan nevnes at det ble ført logg 298 dager i 1992. Det ble sett i overkant av 240 arter i området. Ringmerking ble drevet i faste runder ved Fyret i periodene 15.3.-8.6. og 15.7.-15.11. I Slevdalsvannet ble det merket daglig i perioden 8.7.-12.11. 99 arter og i overkant av 17.000 fugl ble merket, 1.400 av disse på våren. På høsten ble det merket 7.700-7.800 fugler både på fyret og i Slevdalsvann. Stasjonen har også drevet trekkteklinger, spesielt etter sjøfugl, og den beste perioden i april-mai hadde stort sett kontinuerlig dekning. På høsten var også dekningen i hovedperioden sept.-nov. god.

David Drangslund har vært sivilarbeider ved stasjonen fra 1.7.92. Han skal fortsette ut 1993. Med hans innsats har alle V-Agders ringmerkingsgjenfunn og fremmedkontrollert blitt lagt inn på database. David er nå i ferd med å legge inn alle LRSK-observasjoner fra V-Agder siden "tidenes morgen" på database. Dette betyr at veien nå er kort for alle som vil bruke resultatene av mange års arbeid til noe fornuftig. Vi mener dette er et langt skritt framover for foreningen.

Aktiviteten ved stasjonen har vært stor i 1992, med 1-2 observatører daglig hele vårsesongen og 3-4 personer til stede hele høsten. Stasjonen vil i 1993 innføre medlemskapsordning for de som bruker stasjonen mye. Ikkemedlemmer vil måtte betale kr. 30,- pr. overnatting. Ordningen har hovedsakelig organisatorisk hensikt, men fellesskaps- og økonomiske hensyn teller også. LOS vil i 1993 fortsatt prioritere ringmerking med fast innsats og acroprosjektet. Det jobbes for tiden også med å lage et fundament som sikrer stabil innsats i tiden framover. Slik det er i dag er driften meget avhengig av noen få personer som gjør en kjempeinnsats.

LOS ønsker tilnærming til NOF V-Agders "vanlige" medlemmer i tiden framover, f.eks. i form av arrangementer i felles regi ved stasjonen. Så langt har det krevet mye av oss å gjennomføre våre relativt ambisiøse målsetninger, slik at det har vært lite kapasitet igjen til å tenke på noe særlig annet. Vi oppfordrer lokallagenes medlemmer til å ta kontakt, da mulighetene for felles glede og nytte av LOS skulle være gode.

Jan Erik Rør
leder

NOF Kristiansand lokallag

Årsmelding 1992

Følgende styre ble valgt for 1992 på forrige årsmøte i NOF Kristiansand lokallag desember 1991:

Formann:	Odd Jørgensen
Sekretær:	Sigve Hornnes
Kasserer:	Øyvind Fjeldsgård
Styremedlem:	Roy E. Fredriksen

Det ble i 1992 arrangert 4 medlemsmøter:

- 18.02. Eldar Wrånes viste lysbilder av fugl.
- 17.03. Roy E. Fredriksen kåserte om vannrikseprosjektet i Randesund.
- 29.10. Runar Jåbekk holdt foredrag om feltarbeid på Svalbard.
- 26.11. Møte med konkurranse og informasjon. Roy E. og Odd hadde innlegg.

I løpet av 1992 ble det arrangert en del turer. 12. april gikk turen til Flekkerøya. Listatur sto på programmet 10. mai. I år prøvde vi oss også på en tur til Danmark. Dette viste seg å være svært vellykket, med masse fugl og et fantastisk vær. Det er ubeskrivelig å stå på Flagghakken i Skagen i 25 graders varme og observere bl.a. glenter og ca. 200 vepsevåk. Ellers tilbrakte vi mye av tiden i Vælerne ved Limfjorden. Turen gikk av stabelen 22-25. mai.

I høst sto to Listaturer på programmet, den ene 30.08. og den andre 11.10. Den 11.3.09 gjennomførte vi også en ekskursjon til Torsøya i Randesund.

Vannfugltellingene har vært gjennomført med en telleperiode i januar og en i mars. Ellers svarte ikke prosjektene med bl.a. registrering av fugl helt til forventningene, men vi går på i 1993 med nytt mot.

Medlemsmassen er økende, og fremmøte på turer og møter er jevnt over bra (ca. 10-20 fremmøtte).

Kristiansand 14.12.92
Sigve Hornnes
 sekretær

Regnskap 1992:

NOF Kristiansand lokallag

	Inntekter	Utgifter
Kontingent	3.100,00	
Renter	392,04	
Emblemsalg	300,00	
Danmarkstur	3.600,00	
Porto		2.122,10
Konvolutter		450,00
Kopier		200,00
Vannfugltelling		200,00
Emblemer		1.796,40
Danmarkstur		5.547,60
Diverse		232,60
	7.392,04	10.548,60
Beholdning 10.12.91.	10.089,75	
Bank 15.12.92.		5.446,09
Postgiro 15.12.92.		940,00
Kontant 15.12.92.		547,10
Balanse	17.481,79	17.481,79

Øyvind Fjeldsgård
kasserer

NOF Mandal lokallag

Årsmelding 1992

Årsmøtet ble avholdt i Mandalshallen 6. januar, og følgende styre ble valgt:

Formann:	Jon Gabriel Noddeland
Kasserer:	Gunnar Gundersen
Sekretær:	Dag Hundstad Johannesen
Styremedlemmer:	Runar Jåbekk
	Bernt Kåre Knutsen
	Arnfinn Henriksen
Varamenn:	Thomas Bentsen
	Martin Lie Pedersen
	Roy Hermann Olsen

Som man ser av dette styret, så har både Bernt Kåre Knutsen og Jarle Egset trukket seg tilbake etter 12 utrolig bra år.

Utenom årsmøtet ble det holdt 8 medlemsmøter, med et noe varierende frammøte fra 3 til 20. Dette skyldes nok et det på noen møter var dårlig med program utenom konkurransen, for på de møtene det var bra program var det også endel folk.

Det var 51 betalende medlemmer i 1992. Dette er en liten nedgang fra i fjor. Det ble arrangert 4 turer til Lista, men det var dårlig oppslutning. Turen 7. juni ble avlyst fordi ingen møtte opp med bil.

Vannfugltellingene ble avviklet som vanlig. Det ble i 1992 merket hele 20.755 fugl av Mandal R.G. På Jåbekk ble det satset endel i år også, og det gav bra resultater. I Ronekilen var det litt mindre satsing enn vanlig. Det ble også merket 61 knoppsvaner, og mye pullus i fuglekassene.

Vi satser framover, så møt opp folkens!

Gunnar Gundersen

Regnskap 1992: NOF Mandal lokallag

	Inntekter	Utgifter
Renter Sparebanken Sør	37,00	
Solgt ett teleskop	500,00	
Vannfugltelling (2 år)	8.000,00	
Kontingenter	5.100,00	
Støtte fra kommunen	1.100,00	
Innbetalt på møtene	1091,00	
Julemøte	900,00	
Blomster		96,00
Porto		588,00
Båtforsikring		1070,00
Husleie Mandalshallen		960,00
Brus og boller		1178,10
Renter og avdrag på båt		6455,00
Leie av båthenger		250,00
Postboksleie		35,00
	16.728,00	10.632,10
Beholdning 31.12.91	600,05	
Beholdning 31.12.92		6.695,95
Balanse	17.328,05	17.328,05

Gunnar Gundersen
kasserer

NOF Lista lokallag

Årsmelding 1992

Årsmøtet ble avholdt 24.1.92 på Husan i Farsund. Følgende ble valgt inn i styret for 1992:

Formann:	Kåre Olsen
Nestformann:	Kjell Grimsby
Sekretær:	Geir H. Stølen
Kasserer:	Steinar Skeibrok
Styremedlemmer:	Tor O. Hansen
	Nils H. Lorentzen
Varamenn:	Lars Bergersen
	Knut Olsen

Medlemsmøtene har fulgt det tradisjonelle mønsteret med ett hovedtema, oftest i form av lysbildeforedrag. Ellers har det vært faste innslag med siste nytt, naturverntema, konkurranse samt enkel bevertning.

Det har blitt avholdt 9 vanlige medlemsmøter. Oppslutningen på disse lå på 15 frammøtte i snitt, mot 16 i fjor. I tillegg kommer 8 seniormøter (aldersgruppen 17 år og oppover) i foreningens hytte i Fuglevika, og det er ett mer enn i fjor. På disse møtene var det 7 frammøtte i snitt, mot 6 i fjor.

På seniormøtene har det ikke vært satt opp noen faste emner, men vi har tatt opp aktuelle saker som f.eks. aktivitetene ved Lista fyr, Slevdalsvannet, brettseilingen i Nordhasselvika, hytta i Fuglevika, Ullerøy med foreningsbåt og påhenger, Bredero og følgene av industriutbyggingen, oljeskade fugl, Nesheimvann og forvaltningsplan (utsiktstårn, stier og flyteøyer), jakt og jakttider, orientering om fugl og fugleliv i Sirdal m.m. Seniormøtene har i stor grad også fungert som styremøter i tillegg til 2 rene styremøter.

Hovedtemaer på medlemsmøtene:

- 20.02. Fugleliv på Svalbard v/Runar Jåbekk. Naturvern: Edelløvskog v/Kåre Olsen.
- 19.03. Overvintringsbestanden av sjøfugl langs Listastrendene v/Kåre Olsen. Naturvern: Brettseilerkonflikten på Bausje v/Kåre Olsen.
- 09.04. Natur og fuglefotografering. Utstyr. v/Tor O. Hansen. Naturvern: Reirplyndring/faunakriminalitet v/Kåre Olsen.
- 21.05. Fugleliv i Sirdals høyfjell v/Kåre Olsen. Naturvern: Barskogvern v/Kåre Olsen.
- 27.08. Tilbakeblikk på sommerens aktiviteter v/Kåre Olsen.
- 24.09. Listas tapte våtmarker, bl.a. Kviljobrunnen v/Kåre Olsen.
- 15.10. Fossekallen i Lyngdalsvassdraget. Bestandsforhold og miljøpåvirkning. v/Kurt Jerstad.
- 19.11. Hagefugltellinger og fugleliv i nærmiljøet v/Geir H. Stølen.
- 10.12. Rovfugl. Hvilke farer truer denne interessante fuglegruppen v/Kåre Olsen.

Ekskursjoner:

I løpet av året ble følgende ekskursjoner arrangert:

- 26.04. Listastrendene, Havika - Kviljoødden samt Hanangervann.
 31.05. Nattekskursjon Lista rundt.
 12-14.06. Fjelltur til Sirdal.
 22-23.08. Skjærgårdstur til Ullerøy.
 27.09. Trekkobservering og ringmerking på Mønstermyr, Flekkefjord.
 08.11. Listastrendene Havika - Kviljoødden samt Hanangervann.
 06.12. Nesheimvann.

Oppslutningen på disse ekskursjonene var i snitt 10 personer, mot 7 i fjor.

Som vanlig ble det også gjennomført en god del andre aktiviteter som mange av våre medlemmer har vært engasjert i, som f.eks.:

- 03-05.04. Deltagelse med stand på frimerkeutstilling i Listahallen.
 Avsluttet med en ekskursjon for fugleinteresserte filatelister langs strender og våtmark på Lista.
 31.03. Søppelrydding i Steinsvika-Nordhasselvika. 16 deltagere.

Vannfugltellinger i Sirdal, Kvinesdal, Flekkefjord, Farsund, Lyngdal og Hægebostad kommuner i januar og mars.

Vadertellinger ble utført i august, september og oktober langs Listastrendene, ferskvannene, myr/våtmark samt jordbruksområdene/dyrka mark.

Vinterfugltellinger ble avviklet med litt lavere oppslutning enn i 1991. Det ble tallet 6 ruter av 5 personer i Flekkefjordsområdet og på Lista.

Hekkerregistreringer av sjøfugl, ender, vadere og våtmarkssangere ble utført i

Farsund kommune.

Registreringer av fuglelivet på Presteneset i Lyngdal, samt en undersøkelse av fuglelivet i Sælørarkipelet/Korshavn.

Registreringer av oljeskadde og døde sjøfugl foregikk på deler av Listastrendene. Forholdsvis få oljeskadde fugler ble registrert, men desto flere som var døde av matmangel/næringssvikt.

Lista ringmerkingsgruppe har igjen hatt et aktivt år. Totalt ble mellom 28-29.000 fugl ringmerket i Farsund, Flekkefjord og Sirdal.

Ullerøy Orn. Stasjon har også dette året ligget langt nede i aktiviteter. Endel hekkeundersøkelser i skjærgården ble imidlertid utført med Ullerøy som base. En ekskursjon med overnatting fant også sted der ute.

Forenongen har ellers deltatt i det forberedende arbeide om Informasjonssenteret ved Lista fyr med gode råd, utarbeidelse av karter, tekst til brosjyrer o.l.

Medlemstallet var ved årsskiftet 93, hvorav 14 kvinnelige. Dette er en nedgang på 2 siden 1991.

Lista 07.02.93.

Geir H. Stølen
sekretær

Regnskap 1992:

NOF Lista lokallag

	Inntekter	Utgifter
Kontingent	4.080,00	
Salg mat/drikke	785,00	
Salg foreningsartikler	4.325,00	
Renter	1.422,55	
Rydding Listastrender (søppel)	3.000,00	
Kulturmidler 1992	2.000,00	
Salg fuglefrø	3.270,00	
Tilskudd lokale vilttiltak	5.750,00	
Tilskudd fylkesmannen	4.250,00	
Tilskudd registrering Korshavn	1.284,00	
Overnatting Fuglevika	40,00	
Kjøp mat/drikke		690,05
Kjøp foreningsartikler		4.729,40
Porto		1.372,70
Kontorutgifter		743,60
Dekning av sjøfugl/hekkereg.		10.346,50
Kjøp lysbildeframviser		900,00
Utgifter på båten		1.142,70
Kjøp fuglefrø		4.035,00
Foredragsholder på medlemsmøte		400,00
Medlemstur Åseral 1991		910,00
Medlemstur Sirdal 1992		1.440,00
	30.206,55	26.709,95
Kasse 1.1.92.	2.975,60	
Postgiro 1.1.92.	9.032,79	
Bank 1.1.92.	3.678,00	
Kasse 31.12.92		185,75
Postgiro 31.12.92.		11.846,52
Bank 31.12.92.		7.150,72
Balanse	45.892,94	45.892,94

Steinar Skeibrok
kasserer

Elin Bekkeheim
revisor

Sirdal Fugleforening

(avdeling av NOF Lista lokallag)

Årsmelding 1992

Styret:

Formann:	Kjell Grimsby
Varaformann:	Pernille Sørøy Sandemose
Kasserer:	Monica Haugen
Styremedlem:	Jørgen Tjørhom
Vararepresentanter:	Dorthea Feed
	Gabriel Feed

Medlemstall: Vi har 12 medlemmer som har betalt, og det er 26 ulike personer som har deltatt på våre arrangementer. Det hadde vore fint om fleire hadde betalt inn kontigenten. Kontigenten for 1993 vil bli fastsett etter årsmøtet på Lista.

Møter: Det har vore 4 styremøter, 10 medlemsmøter og 5 turer. Av desse turana var tre av dei med overnatting. Lista-tur: 44 fuglearter, 7 andre dyrearter og 54 plantearter. Kvinen-tur: 83 fuglearter + 1 underart. Ullerøy-tur: 66 fuglearter. Jæren-tur: 58 fuglearter. Mønstermyr-tur: 28 fuglearter. Øksendal (medlemsmøte): 32 fuglearter.

Emne: I år som i fjor har vi tatt for oss ulike arter, slik som blåstrupe, fossekall og ender, men det har og vore tatt opp emner som rapporteringskartotek, fuglekasser, foring og oljeskadd fugl (i samband med ulykker).

Fuglekasseprosjektet: 17 nye kasser er hengt opp. Vi har nå 23 kasser, og også i år var det full pott i kassene.

Fossekall og blåstrupe har vore satsa særskild på i år. Kjell, Per Øyvind og Geir Grimsby har merka ein god del individ. Det er funne 40 blåstrupereir og ringmerka 180 blåstruper.

Prosjekt som nokre av våre medlemmer deltek i: Hagefugltellinga, Vinterfugltellinga, Vannfugltellinga, Ringtrostprosjektet og Fuglevakta.

Berit Robstad

*Nå får du et bedre
kort på hånden.*

=

 Den norske Bank

MASKINVARE
PROGRAMVARE
PROGRAMUTVIKLING
TEKNISK BISTAND M.M.

AST
SANYO
HP
BROTHER
m. fl.

ALTI

EIVON DATA
ST. HELENAVEIEN 2 TLF. 60190

Hegland Trykkeri a.s

Offset og Boktrykkeri - Bokbinderi

Postboks 24
4401 FLEKKEFJORD
Telefax: 04 32 34 07

Telefon:
04 32 33 55

NOF avdeling Vest-Agder
anbefaler:

Hegland Trykkeri a.s

i Flekkefjord som Trykkeri
for tidsskrifter, foldere og
annet materiell.

Redaksjonen av Piplerka.

INNHold

Autor/Tema

Side

Leder		3
Olsen, Kåre:	Ringgåsas status langs kysten Lista-Kristiansand i gammel og ny tid.	4
Jåbekk, Runar:	Ringgåsa på Svalbard.	12
Vestøl, Tellef Barøy:	Nytt fra LRSK - Vest-Agder.	13
Vestøl, Tellef Barøy:	Nye LRSK-lister for Vest-Agder.	29
Olsen, Knut S.:	Lundevågen - truet av industrien.	36
Olsen, Kåre:	Lundevågen fuglefredningsområde - en viktig del av Lista våtmarkssystem.	49
Olsen, Kåre:	Vannfugtellingene i Vest-Agder - vinteren 1992.	51
Konkurransefuglen		60
20 spørsmål om spettefamilien (Picidae)		61
NOF avd. Vest-Agder. Referat fra årsmøtet 19.03.93.		62
Årsmeldinger		67

RF RAMSTAD FOTO
Store Elveg. 10, Tlf. (043) 62 143, 4501 Mandal

Deres **Kowa** forhandler

*Kikkerter er vår
Spesialitet*

Teleskoper og fotostativer

Til laveste pris!

Egen import har gjort dette mulig.
Vi sender over hele landet.

Ring eller skriv og be om tilbud!